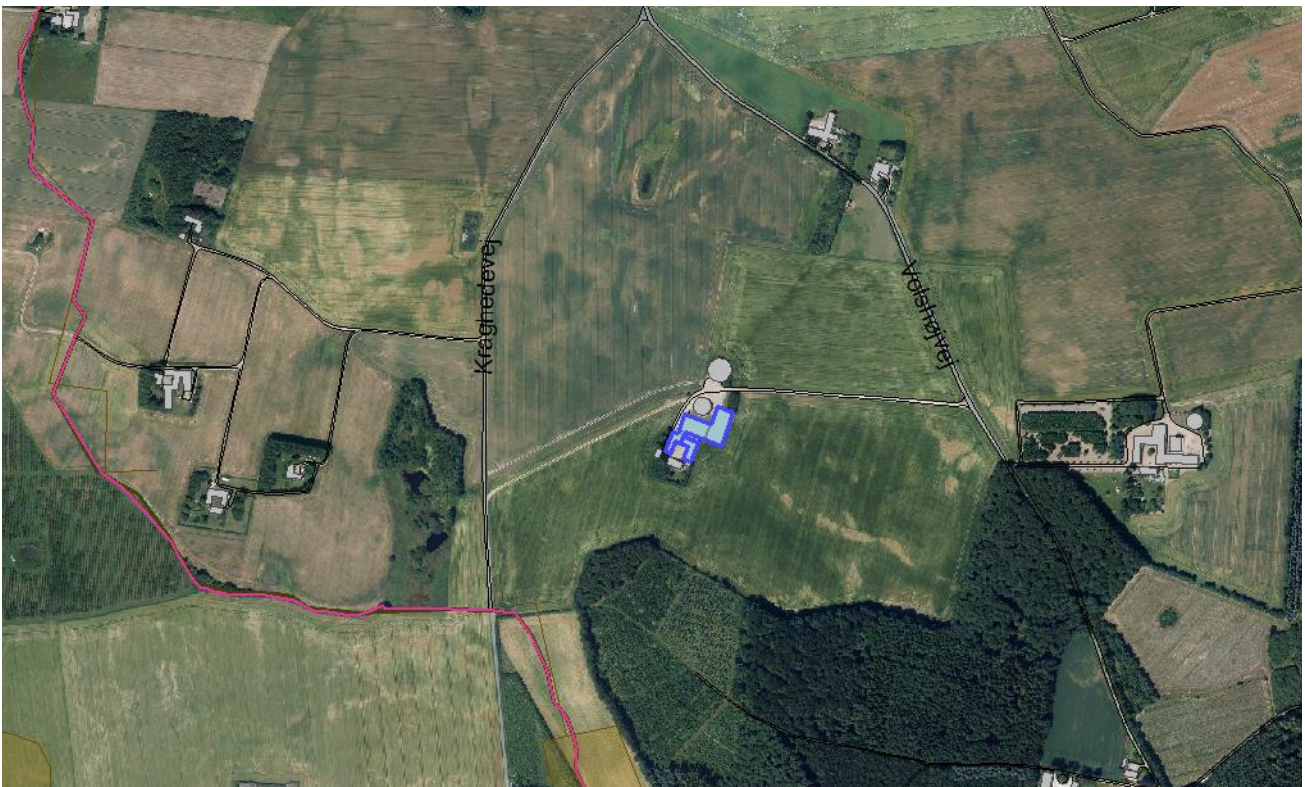

§ 12 Miljøgodkendelse
af
husdyrproduktionen
på Volshøjvej 8, 8850 Bjerringbro

Godkendelsesdato den 2. oktober 2014

Registreringsblad

Landbrugets navn og beliggenhed	Volshøjvej 8, 8850 Bjerringbro
Matrikelnummer	8a, Tind By, Gerning
CVR. nummer	12621094
P-nummer	1000417422
Ejendomsnummer	7100015987
Besætningens CHR nummer	99121
Ejer af ejendommen	Margit Irena Birk
Driftsansvarlig	Ingvar Simonsen og Margit Irena Birk
Brugstype	Svinebrug
Skema nummer og versionsnummer	57884
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 godkendelse
Tilsynsmyndighed	Favrskov Kommune
Sagsbehandler	Lone Andersen-Lind
Kvalitetssikret af	Steffen Carton Nielsen
Godkendelses dato	2. oktober 2014
Næste revurdering	2022

Indholdsfortegnelse

1. Baggrund for godkendelsen	5
1.1 Meddelelse af miljøgodkendelse af husdyrbruget	5
1.2 Meddelelsespligt – produktions- og ejerforhold	6
1.3 Tilsyn og retsbeskyttelse.....	6
1.4 Revurdering af miljøgodkendelse	7
1.5 Gyldighed	7
1.6 Offentliggørelse	7
1.7 Klagevejledning	10
2. Vilkår	13
2.1 Gyldighed	13
2.2 Husdyrholdet og staldindretning	13
2.3 Ventilation	13
2.4 Fodring	13
2.5 Affald, Energi og vandforbrug	14
2.6 Gødningsproduktion og -håndtering	14
2.7 Forurening og gener fra husdyrbruget	15
2.8 Påvirkning fra arealerne og udbringning af husdyrgødning	15
2.9 Driftsforstyrrelser og uheld	16
2.10 Egenkontrol og tilsyn.....	17
3. Anlæggets beliggenhed og planmæssige forhold	19
3.1 Beliggenhed, landskab og afstandskrav	19
4. Husdyrhold, staldanlæg og drift	22
4.1 Husdyrhold og staldindretning	22
4.2 Staldteknologi.....	22
4.3 Ventilation	23
4.4 Fodring	23
4.5 Energi- og vandforbrug	24
4.6 Spildevand og regnvand	26
4.7 Affald og forbrugsstoffer.....	27
4.8 Egenkontrol og dokumentation	30
4.9 Driftsforstyrrelser og uheld	30
4.10 Husdyrbrugets ophør	33
5. Gødningsproduktion og - håndtering	34
5.1 Gødningstyper og mængder	34
5.2 Flydende husdyrgødning	36
6. Forurening og gener fra anlægget	38
6.1 Lugt	38
6.2 Fluer og skadedyr	39
6.3 Støj fra anlæg og maskiner	40
6.4 Transport.....	41
6.5 Støv	42
6.6 Lys.....	42

7. Bedriftens påvirkning af natur og miljø.....	43
7.1 Oversigt over bedriftens udbringningsarealer	43
7.2 Vandoplunde	45
7.3 Grundvand	47
7.4 Vandløb og søer.....	54
7.5 Ammoniak og natur	54
7.6 Arter med særlige beskyttelseskrav (BILAG IV arter m.m.).....	57
7.7 Fredede fortidsminder og beskyttede diger	58
7.8 Konsekvensvurdering.....	58
8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)	59
9. Alternativer	65
10. Lovgrundlag, planer og vejledninger	66
Bilag 1: Situationsplan	67
Bilag 2: Placering af udbringningsarealer	68
Bilag 3: Ansøgers beredskabsplan.....	70
Bilag 4: Kort over transportveje for gylle.....	82
Bilag 5: P-risikovurdering	84
Bilag 6: Naturvurdering	93
Bilag 7 Høringssvar fra Viborg Kommune	95

1. Baggrund for godkendelsen

1.1 Meddelelse af miljøgodkendelse af husdyrbruget

Favrskov Kommune godkender i henhold til § 12, stk. 2 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009 (husdyrgodkendelsesloven)* med senere ændringer svinebruget på landbrugsejendommen *matr. 8a, Tind By, Gerning* på adressen Volshøjvej 8, 8850 Bjerringbro.

Godkendelsen omfatter anlægget på Volshøjvej 8, 8850 Bjerringbro og husdyrproduktionen med CHR nr. 99121, anlægget på Vestergårdsvej 35 med CHR nr. 80872, hvor der ikke sker nogle ændringer samt udbringning af husdyrgødning på alle ejede og forpagtede arealer under bedriften CVR nr. 12621094.

Til bedriften er der kun ejede og forpagtede arealer. Der er således ikke tilknyttet aftalearealer ejet af tredjemand til godkendelsen.

**Det godkendte dyrehold i nudrift er på 10.500 slagtesvin (35-100 kg), i alt 248,54 dyreenheder.
Det godkendte dyrehold efter udvidelsen er på 16.868 slagtesvin (51-107 kg), i alt 377,48 dyreenheder.
Der er samlet set tale om en udvidelse på i alt 128,94 dyreenheder.**

Anlægget ligger ca. 1.100 meter syd for Gerning og der er ca. 3,2 km til nærmeste byzone, der er Bjerringbro i Viborg Kommune.

Der bygges ikke nye stalde, gylletanke eller andre anlæg i forbindelse med udvidelsen. Hovedparten af udvidelsen sker ved at dyrene er større når de sættes ind i staldene, hvorved der kan komme flere dyr igennem på et år end tidligere. Af denne grund giver udvidelsen ikke behov for nybyggeri.

Godkendelsen er betinget af at vilkårene under afsnit 2 overholdes.

Denne miljøgodkendelse træder i kraft den dato den meddeles.

Godkendelsen omfatter de miljømæssige forhold, der er beskrevet i husdyrgodkendelsesloven og i *Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug nr. 1280 af 8. november 2013 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)* samt i Vejledningen om tilladelse og miljøgodkendelse af husdyrbrug og Habitatbekendtgørelsen, det vil sige forhold af betydning for det eksterne miljø.

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, **ikke** vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må **ikke** ske ændringer i dyreholdet, stalde, gødnings-opbevaringsanlæg, udbringningsarealer, aftalearealer eller lignende før ændringen er anmeldt og godkendt af tilsynsmyndigheden.

Godkendelsen omfatter udelukkende ejendommens erhvervsdel og forholdet til husdyrbrugslovgivningen. Godkendelser/tilladelser i forhold til anden lovgivning skal søges separat. Ejeren er selv ansvarlig for at indhente øvrige fornødne godkendelser eller tilladelser. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende

regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

1.2 Meddelelesespligt – produktions- og ejerforhold

Såfremt ejer eller driftsherre af anlægget på Volshøjvej 8, 8850 Bjerringbro med bedriften CVR nr. 12621094 ønsker at udskifte de eksisterende arealer, der modtager gylle med nye arealer, er der pligt til at meddele Kommunen om udskiftningen.

Kommunen skal herefter foretage en vurdering af om udskiftningen kan ske i henhold til § 25 i godkendelsesbekendtgørelsen for mindre sårbare arealer, eller om der skal udarbejdes en ny § 12 godkendelse (for mere sårbare arealer).

Oplysninger om udskiftning af arealer skal være Kommunen i hænde før planårets begyndelse – dvs. senest den 1. august.

Ejer eller driftsherre har pligt til at ansøge Kommunen om at foretage udvidelser af produktionen og ændringer i anlæggets udformning, såfremt disse afviger fra de givne oplysninger, der fremgår af miljøgodkendelsen. Kommunen skal herefter vurdere om de ønskede ændringer udløser krav om et tillæg til miljøgodkendelsen efter husdyrgodkendelsesloven § 12 stk. 3.

Eventuelt ejerskifte skal meddeles tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter, det har fundet sted. Henvendelsen skal ske til Favrskov Kommune, Natur og Miljø og skal indeholde oplysninger om den nye ejers navn, adresse og den nye bedrifts CVR. nr.

1.3 Tilsyn og retsbeskyttelse

Med denne godkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen frem til den 2. oktober 2022. Egenkontrolvilkår er undtaget fra denne beskyttelse.

Favrskov Kommune kan tage godkendelsen op til revurdering indenfor de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud jævnfør husdyrgodkendelseslovens § 40 stk. 2. Således skal kommunen, hvis husdyrbruget eller afsætningen af husdyrgødning medfører, eller det skønnes at indebærer en nærliggende risiko for væsentlig forurening eller uhygiejniske forhold, meddele påbud med hjemmel i husdyrgodkendelseslovens¹ § 39.

Det samme er tilfældet, hvis der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik således, at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller hvis der af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Favrskov Kommune har som tilsynsmyndighed ret til på ethvert tidspunkt at kontrollere, at vilkårene for miljøgodkendelsen overholdes.

¹ LBK nr. 1486 af 4. dec. 2009

1.4 Revurdering af miljøgodkendelse

Tilsynsmyndigheden skal, jf. § 17 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse op til revurdering og om nødvendigt at ændrer vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter denne godkendelsesdato, det vil sige i 2022.

Herudover skal en § 12 godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i husdyrgodkendelseslovens § 40.

Det skal bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Vilkår for revurdering af § 12 godkendelser meddeles som påbud efter husdyrgodkendelsesloven §§ 39 og 40.

BAT ved revurderinger

Fra 2013 skal godkendelser af IE-husdyrbrug (Direktivet om Industrielle Emissioner) revurderes, når EU-kommissionen har offentliggjort en BAT-konklusion (BAT-krav) i EU Tidende, der vedrører husdyrbrugets væsentligste IE-aktivitet.

BAT-konklusionerne vedtages af EU-kommissionen og bliver bindende, og nye emissionsniveauer for husdyrbrug bliver defineret. Alle vilkår skal revurderes og alle relevante BAT-konklusioner benyttes.

Der skal ske en revurdering senest 4 år efter offentliggørelsen af BAT-konklusionen

1.5 Gyldighed

Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år efter godkendelse er meddelt. Med udnyttet menes der, at det ansøgte staldanlæg og udvidelse er påbegyndt. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opnået før senest 3 år efter godkendelsesdatoen.

Såfremt godkendelsen ikke har været helt udnyttet i 3 på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud, og så bortfalder den del, der ikke har været udnyttet.

1.6 Offentliggørelse

For-offentlighed

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Favrskov Kommunes hjemmeside den 23. april 2014 med tre ugers frist for modtagelse af kommentarer. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt et udkast til afgørelse, når denne foreligger.

Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget nogle bemærkninger.

Høring

Udkast til miljøgodkendelse blev den 5. august 2014 sendt til høring hos naboer og skønnede parter i sagen jævnfør forvaltningslovens § 19. Udkastet blev sendt til ansøger selv og en række organisationer og private personer, samt personer og organisationer, der har anmodet herom.

Der var en frist på 6 uger fra udkastet blev offentliggjort på hjemmesiden den 7. August 2014. Man kunne således frem til den 18. september 2014 kl 17.00 komme med bemærkninger til udkastet.

I forbindelse med høringen er der indkommet et høringssvar fra Danmarks Naturfredningsforening.

Bemærkninger fra Danmarks Naturfredningsforening:

DN-Favrskov har følgende kommentarer og indsigelser mod udkastet, som vi på nogle punkter finder meget uklart og ulogisk.

1. Kommunen har til hensigt at give tilladelse til en udvidelse af svineholdet fra 248,5 til 377,5 DE, ved at flere større svin går igennem systemet i løbet af et år. Der er altså tale om en rundt regnet 50 % forøgelse af dyreholdet og dermed af gødningsproduktionen. Det gælder også ifølge tabellen side 33 for de 2 samdrevene ejendomme, fordi der i ansøgt drift ligefrem tilføres gylle fra en 3. ejendom. På ejendommen og den samdrevene ejendom på Vestergårdsvej 35 er der tale om et ejet eller forpagtet udbringningsareal på 437,6 ha i ansøgt drift. Vi må forstå det sådan, at der er tale om det samme areal også i nudrift. Gødningstrykket i ansøgt drift anføres at være 1,35 DE/ha, medens det i nudrift kan beregnes til $(367,94/437,94 =) 0,84$ DE/ha. I nudrift har man afsat svinegylle svarende til 48,5 DE, i ansøgt drift vil man tilføre blandet gylle svarende til 44 DE, er det virkelig nødvendigt ligefrem at tilføre gylle udefra? Og skal aftalen herom ikke fremgå af tilladelsen?
2. Selv om gødningstrykket derfor bliver forøget væsentligt, angives det, at udvaskningen af nitrat til rodzonen er uændret fra nudrift til ansøgt drift i afsnit **7.3 Grundvand**. I afsnit 5.1 Gødningstyper og mængder angives nudrift til 32.743 kg kvælstof kontra 50.803 kg kvælstof i ansøgt drift og 8.228 kg fosfor i nudrift kontra 12.354 i ansøgt drift. Vi har svært ved at forstå, at denne forøgelse kan svinde ind til ikke at være væsentlig blot ved, at der stilles krav om 4 % flere efterafgrøder udover de lovpligtige på nitratfølsomme arealer. Vi skal anmode kommunen om at gennemgå beregningerne og klart dokumentere, at der ikke er tale om en forøget udvaskning af nitrat. Vi skal også anmode om en klarere formulering af, om de 4 % ekstra efterafgrøder kun omfatter de nitratfølsomme arealer eller alle ejendommens udbringningsarealer (vilkår 2.8.5 og teksten side 33 Dyretryk). Vi skal foreslå, at man også prøver at satse på ændret sædskifte til nedbringelse af nitratudvaskningen, selv om vi godt ved, at det er vanskeligt i svinebrug.
3. Vi er forbløffede over, at kommunen er til sinds at godkende en udvaskning af 66-80 mg nitrat/l i rodzonen fra nitratfølsomme arealer, som til og med ligger i godkendte indsatsområder for flere større byområder. Der er derfor en betydelig risiko for højt nitratindhold i drikkevand på længere sigt. Grundvandseksperter er enige om, at et forhøjet nitratindhold i rodzonen på et tidspunkt har bevæget sig ned til boreddybden for vandindvinding. I afsnittet ovenfor anfægter vi, at beregningerne over uændrede forhold i ansøgt drift i forhold til nudrift kan være rigtige. Men selv hvis beregningerne skulle kunne holde, forstår vi ikke, at indsatsplaner ikke skulle kunne bruges til at bringe nitratindholdet ned under 50 mg/l i forbindelse med en miljøgodkendelse. I vores opfattelse pådrager kommunen sig en betydelig erstatningsforpligtelse, hvis ejeren på et senere tidspunkt pålægges omlægning af markdriften for at opnå dette mål.

4. Vi er ikke tilfredse med, at udvidelsen af dyreholdet er ensbetydende med en meremission af ammoniak på 1.386 kg N/år til nu 5.160 kg N/år fra staldanlægget. Det eneste virkemiddel til nedbringelse af emissionen og opfyldelse af de formelle BAT-krav er en begrænsning i proteintildelingen til svinene. Vi har bemærket, at en ammoniakfølsom skov i nærområdet får forøget NH₃-depositionen med 1,1 kg N/ha. Dette og andre naturområders belastning må kunne bruges til også at stille krav om luftrensning.
5. Af mindre ting kan anføres teksten side 5: (51-107 dyreenheder), hvor der må skulle stå kg. Det er også uklart, hvorfor antallet af smågrise/fedesvin (7,2-51 kg) på Vestergårdsvej, nemlig de 16.100, ikke matcher antallet af fedesvin (51-107 kg) på Volshøjvej 8, som angives at være 16.868. Beregningen af antal DE i de 2 grupper er i øvrigt kompliceret, når der ikke er tale om standardvægte. Vi skal anmode kommunen om at sikre, at beregningerne er korrekte.

Kommunen har følgende kommentarer til høringsbrevet fra Danmarks Naturfredningsforening:

1. Der er indkøbt en del nye arealer i forbindelse med den ansøgte udvidelse. Ansøgningsystemet er imidlertid udarbejdet på en sådan måde, at de nyindkøbte arealer også tæller med som den arealstørrelse der var i ansøgt drift. Det vil således fremgå af ansøgningen som om arealet har den samme størrelse i nudrift og ansøgt drift.

I forbindelse med høringsperioden har ansøger droppet at modtage husdyrgødning fra en anden ejendom. Tilførslen svarende til 44 DE er derfor taget ud af ansøgningen. Det har samtidig betydet at det nu kun er nødvendigt at stille vilkår om 3 % efterafgrøder i stedet for 4 %. Afgørelsen er endvidere blevet konsekvensrettet i forhold til gødningsmængder og næringsstofmængder.

2. Udvaskningsberegningerne skal gennemføres ved anvendelse af udvaskningsmodeller udarbejdet af Danmarks Jordbrugsforskning (Farm-N). I praksis vil det sige at udvaskningsberegningerne gennemføres i www.husdyrgodkendelse.dk Ifølge disse beregninger vil der ikke blive udvasket mere nitrat fra arealerne i ansøgt drift end der gør i nudrift. Ifølge beregningerne i den seneste version af ansøgningen, hvor der ikke længere tilføres husdyrgødning udefra, er 3 % ekstra efterafgrøder nok til at der ikke sker en øget udvaskning af nitrat.

Favrskov Kommune vurderer, at vilkår om ekstra efterafgrøder er klart formuleret.

Ansøger har valgt at anvende ekstra efterafgrøder, som virkemiddel til at nedbringe udvaskning af nitrat fra rodzonen. Ansøger kan frit vælge mellem virkemidlerne.

3. Favrskov Kommune følger beskyttelsesniveau i forhold til grundvand.

Nogle af udbringningsarealerne ligger i indsatsplanlagt område, "Indsatsplan for at sikre forsyningen af drikkevand ved Bjerringbro Nord og Syd". I miljøgodkendelsen skal der fastsættes vilkår, så denne lever op til indsatsplanen. I indsatsplanen er der målsætning om, at belastningen med nitrat ikke må øges i indvindingsoplande til almene vandværker i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug. Vi har dermed ikke hjemmel til at stille krav om lavere nitratudvaskning end den udvaskning der er i nudriftssituationen. Desuden er vurderingen i forhold til hvad der skal stilles af krav ved miljøgodkendelse af husdyrbrug foretaget i forbindelse med udarbejdelse af indsatsplanen.

De øvrige arealer, der ligger i nitratfølsomme indvindingsområder er i områder, hvor der på nuværende tidspunkt ikke er gennemført en kortlægning eller udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Beskyttelsesniveauet i forhold til grundvand overholdes dermed ved ingen øget nitratudvaskning.

4. Skoven beliggende matr.nr. 8a, Tind By, Gerning, fremgår af de Høje og lave måle-bordsblade og fremstår på de lave (1901-1971) som nåleskov. På denne baggrund betragtes skoven som udgangspunkt som ammoniakfølsom.

Det fremgår af luftfoto 2006, 2008, 2009, at store dele af det nærliggende skovareal er fældet i 2006 og ikke tilplantet før efter 2009. Arealet har tidligere været tilplantet med nåletræer og er nu tilplantet som blandingsskov, med en alder på ca. 5 år hvilket betyder, at den ikke indeholder naturskovsindikerende eller gammelskovsarter. Afstanden til dette areal er mere end 100 meter og det vurderes, at NH₃-depositionen vil være mindre end 1,0 kg N/ha. Det mindre areal er afgrænset ud til marken af et dige. Arealet er tilplantet med bøgetræer og indeholder ikke arter, der indikerer natur eller gammelskovsarter. På baggrund af den almene tilstand i skoven kan der ikke stilles krav om reduktion af ammoniak, jævnfør tålegrænserne i ammoniakmanualen.

5. Fejlen på side 5 er blevet rettet. Forskellen på antallet af dyr på Vestergårdsvej 35 og Volshøjvej 8 kan enten skyldes at ejeren supplerer op med indkøb af grise udefra eller at han på sigt ønsker at øge produktionen på Vestergårdsvej 35. Da der løbende dør smågrise i en svineproduktion kan ansøger også have besluttet, at der ikke var nogen grund til at søge om det samme antal svin på begge ejendomme, hvis han vidste at han alligevel skulle ud og købe ekstra dyr som erstatning for de smågrise der dør. Favrskov Kommune ved ikke hvilken forklaring der er den rigtige, men eftersom de to ejendomme ikke er i samdrift, har Kommunen ikke interesseret sig for svineproduktionen på den anden ejendom i forbindelse med denne godkendelse.

Beregningen af antallet af DE foretages af IT-ansøgningssystemet. Der er således ikke tale om at Kommunen selv foretager beregningerne af dyreenhederne. Under alle omstændigheder så er det antallet og vægtklasserne af dyrene der gives lov til i miljøgodkendelsen, idet beregningen af dyreenheder løbende ændrer sig og dermed er for ustabile at basere godkendelserne på.

Offentliggørelse af godkendelsen

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på Favrskov Kommunes hjemmesiden den 2. Oktober 2014 med en klagefrist på 4 uger – dvs. til torsdag den 30. oktober 2014 inden arbejdstidsophør kl.17.00.

Godkendelsesdatoen er den 2. oktober 2014

1.7 Klagevejledning

Godkendelsen er offentliggjort ved annonce på Favrskov kommunes hjemmeside den 2. oktober 2014. Godkendelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til husdyrgodkendelsesloven, kan inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. inden den 30. oktober 2014 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klageberettiget er ansøger, de klageberettigede organisationer, samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald jævnfør husdyrgodkendelseslovens §§ 84, 85, 86 og 87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, men indsendes skriftligt til Favrskov Kommune, Skovvej 20, 8382 Hinnerup eller pr. mail til favrskov@favrskov.dk. Hvis kommunen fastholder afgørelsen, skal kommunen inden for 3 uger efter klagefristens udløb, videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Kommunen skal videresende klagen sammen med sagens akter, samt kommunens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter. Samtidig skal kommunen sende en kopi til de i klagesagen involverede parter, med en frist for at afgive bemærkninger direkte til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Gebyret opkræves, når nævnet har modtaget klagen fra Favrskov Kommune. Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres, ophæves, klageren får helt eller delvis medhold i klagen, klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence. For yderligere information om gebyrordningen henvises til Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, hvor der kan findes en vejledning om ordningen.

Det ansøgte er ikke omfattet af husdyrgodkendelseslovens §§ 38 og 40 om forbud og påbud, eller § 22 og § 27, stk. 1. nr. 3 og stk. 2 om placering i det åbne land uden tilknytning til eksisterende byggeri, jf. husdyrgodkendelseslovens § 80 og § 81 stk. 3. En evt. klage har derfor ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Såfremt afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger.

Denne afgørelse kan endvidere indbringes for domstolene (søgsmål), jf. husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Med venlig hilsen

Lone Andersen-Lind
Sagsbehandler

Følgende er inden meddelelse af godkendelsen tilsendt udkast til afgørelse til kommentering samt efterfølgende meddelt om godkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 84:

- Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers, e-mail: senord@sst.dk
- Moesgård Museum, Moesgård Alle, 8270 Højbjerg, e-mail: moesgaard@moesmus.dk
- Margit og Ingvard Simonsen, Volshøjvej 8, 8850 Bjerringbro, e-mail: tregaard@fibermail.dk
- Gråkjær A/S, Nina Gamby, Lundvej 24, 8700 Horsens, e-mail: ng@graakjaer.dk
- Ejere og beboere af ejendommene:
 - Kraghedevej 2, 8850 Bjerringbro
 - Kraghedevej 4, 8850 Bjerringbro
 - Kraghedevej 6, 8850 Bjerringbro
 - Kraghedevej 8, 8850 Bjerringbro
 - Kraghedevej 14, 8850 Bjerringbro
 - Orholmvej 2, 8850 Bjerringbro
 - Pøt Møllevej 15, 8450 Hammel
 - Vesterbro 1, 8850 Bjerringbro
 - Vesterbro 3, 8850 Bjerringbro
 - Vesterbro 5, 8850 Bjerringbro
 - Vestergårdsvej 24, 8850 Bjerringbro
 - Volshøjvej 8, 8850 Bjerringbro
 - Volshøjvej 10, 8850 Bjerringbro
 - Volshøjvej 12, 8850 Bjerringbro
 - Volshøjvej 21, 8850 Bjerringbro
 - Volshøjvej 23, 8850 Bjerringbro
 - Volshøjvej 23A, 8850 Bjerringbro
 - Volshøjvej 25, 8850 Bjerringbro
- Ejere af og beboere på de forpagtede ejendomme:
 - Lille Thorupvej 16
 - Mads Møllersvej 2
 - Volshøjvej 4, 8850 Bjerringbro
 - Volshøjvej 25, 8850 Bjerringbro
- Vandværker
 - I/S Vesterbro Vandværk, hppedersen@grundfos.com
 - Gerning Vandværk, germing@fiberpost.dk
 - Sdr. Vinge Vandværk, brian.rosendal@gmail.com

Klageberettigede i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 85:

- Danmarks Fiskeriforening, H.C. Andersens Boulevard 37, 1553 Købehavn V, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 København V, e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, postbox 2188, 1017 København K, e-mail: fbr@fbr.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Favrskov, Alfred Borg, Solsortevej 2, 8320 Hinnerup, e-mail: dnfavrskov-sager@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Favrskov, e-mail: Favrskov@dof.dk
- Danmarks sportsfiskerforbund. Distrikt 4. v. Jakob Kjær Madsen, e-mail: jkm@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet, lokalafdeling, Kredsformand Eske Thøgersen, Randers, e-mail: ouestjylland@friluftsraadet.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrgodkendelseslovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dnfavrskov-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, e-mail: natur@dof.dk

2. Vilkår

2.1 Gyldighed

- 2.1.1 Udvidelsen skal være påbegyndt inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden. Er udvidelsen ikke fuldt gennemført indenfor 3 år, vil godkendelsen kun gælde for den produktion der ved udløbet af de 3 år eller i løbet af de 3 år er registreret på ejendommen. Ejeren skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse 3 år efter godkendelsesdatoen ikke har nået den godkendte størrelse. Vilkårene i denne godkendelse, er gældende fra den dag godkendelsen tages i brug.

2.2 Husdyrholdet og staldindretning

- 2.2.1 Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten i skema 4.1 i den miljøtekniske redegørelse i afsnit 4.1 side 22.

2.3 Ventilation

- 2.3.1 Ventilationsafkast og staldventilatorer skal rengøres og justeres jævnligt og mindst i forbindelse med hver tømning af et staldafsnit, for at forebygge lugt- og støjgener.

2.4 Fodring

- 2.4.1 Ansøger skal være tilmeldt produktionskontrol (effektivitetskontrol) med mindst et årligt kontrolbesøg.
- 2.4.2 Foderblandeanlægget skal efterses, rengøres og justeres jævnligt.
- 2.4.3 Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som kg N ab dyr pr. slagtesvin x antal producerede slagtesvin må maksimalt være 35.929 kg N pr. år.

N ab dyr pr. slagtesvin skal beregnes ud fra følgende ligning (IT 2007-2011):

$$\frac{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram råprotein pr. FEsv}/6250) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0296 \text{ kg N pr. kg tilvækst})}{1,31}$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårs ligningen skal samlet set overholdes

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin	16.868
Indgangsvægt, kg	51
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. kg tilvækst	2,86
Gram råprotein pr. FEsv, g	147,7
Kg N ab dyr pr slagtesvin	2,13

- 2.4.4 Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som kg P ab dyr pr. slagtesvin x antal producerede slagtesvin må maksimalt være 7.759 kg P pr. år.

P ab dyr pr. slagtesvin skal beregnes ud fra følgende ligning (IT 2007-2011):

$$\frac{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times \text{FEsv pr. kg tilvækst} \times \text{gram fosfor pr. FEsv}/1000) - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times 0,0055 \text{ kg P pr. kg tilvækst})}{}$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårsligningen skal samlet set overholdes

Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin	16868
Indgangsvægt, kg	51
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. kg tilvækst	2,86
Gram fosfor pr. FEsv, g	4,77
Kg P ab dyr pr slagtesvin	0,46

2.5 Affald, Energi og vandforbrug

Affald

- 2.5.1 Det skal registreres hvordan og med hvilken transportør de forskellige affaldstyper på ejendommen er bortskaffet. Dokumentation kan f.eks. ske ved hjælp af kvitteringer.

Energi

- 2.5.2 Elmåleren skal aflæses en gang årligt og forbruget føres ind i driftsjournalen.

Vandforbrug

- 2.5.3 Vandmåleren skal aflæses en gang årligt og forbruget føres ind i driftsjournalen.

2.6 Gødningsproduktion og -håndtering

- 2.6.1 Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles. Pladsen skal være etableret senest ½ år efter godkendelsesdato, hvis dette alternativ vælges.
- 2.6.2 Beholdere til husdyrgødning skal mindst en gang om året tømmes helt, og der skal ske indvendig og udvendig inspektion (om muligt) med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og eventuelle tiltag skal noteres i logbogen.

2.7 Forurening og gener fra husdyrbruget

Støj fra anlæg og maskiner

2.7.1 Svinebrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser, markarbejdet er ikke omfattet:

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	ref. tid 1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning efterwise, at de stillede støjkrav er overholdt.

Fluer, skadedyr og døde dyr

2.7.2 Der skal overalt på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse således, at der ikke opstår væsentlige fluegener for omboende.

Støv

2.7.3 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås.

Lys

2.7.4 Udendørs pladsbelysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen.

2.7.5 Belysning i stalde skal være slukkede mellem kl. 23 og 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden. Dog er vågelys/orienteringslys/natlys tilladt.

2.8 Påvirkning fra arealerne og udbringning af husdyrgødning

Mark- og gødningsplan, samt gødningsregnskab

Generelt

2.8.1 Der må kun udbringes husdyrgødning på de ejede og forpagtede udbringningsarealer, der er angivet i bilag 2.

Kvælstof og fosfor

2.8.2 Der må udbringes følgende mængder kvælstof fra husdyrgødning på bedriftens ejede og forpagtede arealer.

- 46.403 kg N med krav om minimum 75 % udnyttelse

- 2.8.3 Der må udbringes følgende mængde fosfor fra husdyrgødning på bedriftens ejede og forpagtede arealer.
- maksimalt 11.470 kg P.
- 2.8.4 Der må derudover ikke modtages anden husdyrgødning, anden organisk gødning eller affald fra andre bedrifter til udbringning på arealerne.
- 2.8.5 Der skal på egne og forpagtede arealer hvert år etableres 3 % efterafgrøder udover de til enhver tid gældende lovpligtige efterafgrøder. Der skal hvert år være minimum 3 % af arealerne i de nitratfølsomme indvindingsområder, som er udlagt med efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder skal følge de samme regler, som er gældende for de lovpligtige efterafgrøder.

Transport af husdyrgødning

- 2.8.6 Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.
- 2.8.7 Transport af husdyrgødning til arealer beliggende over 10 km fra bedriftens gyllebeholdere skal foregå med lastbil.

2.9 Driftsforstyrrelser og uheld

- 2.9.1 Ved virksomhedens overdragelse, eller ved ophør af virksomhedens aktiviteter skal tilsynsmyndigheden orienteres indenfor en måned.
- 2.9.2 Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112.
- 2.9.3 Der skal foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt såfremt det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i logbog.
- 2.9.4 Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af gårdens ansatte og øvrige som arbejder på ejendommen og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Ophør

- 2.9.5 Ved bedriftens ophør, skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
- Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning, der bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.
 - Gyllebeholdere der ikke længere anvendes, skal rengøres og gøres uanvendelig.

2.10 Egenkontrol og tilsyn

2.10.1 Et eksemplar af godkendelsen skal til en hver tid være tilgængeligt på landbruget. Driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold og vilkår.

2.10.2 Dokumentation i tilknytning til egenkontrollen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

2.10.3 Dokumentation for overholdelse af godkendelsens vilkår skal registreres i en driftsjournal. Driftsjournalen skal opbevares på husdyrbruget. Den dokumentation, der skal ligge klar til myndighedens gennemgang i forbindelse med ved miljøtilsyn fremgår af alle nedenstående egenkontrol vilkår.

2.10.4 Besætningens størrelse:

- antal slagtesvin på årsbasis, opgjort pr. planperiode (1. august – 31. juli)
- gennemsnitlig vægtinterval for slagtesvin (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
- ovenstående skal vedlægges effektivitetskontroller, samt kvitteringer for modtaget og afsatte dyr, afregninger fra slagteriet eller lignende.

2.10.5 Sædskifte/gødning:

- Sædskifteplan, gødningsregnskab og ansøgning om støtte efter enkeltbetalingsordningen,

2.10.6 Arealer:

- Ajourførte forpagtningsaftaler

2.10.7 Fodring

- antal slagtesvin
- gennemsnitlige vægtinterval (indgangs- og afgangsvægt/slagtevægt)
- foderforbrug pr. kg tilvækst
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEs i de anvendte blandinger
- det gennemsnitlige indhold af fosfor pr. FEs i de anvendte blandinger
- N og P ab dyr skal beregnes for slagtesvinene. På baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger skal N og P ab dyr beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder. Perioden skal svare til den periode, som gælder for beregning af type 2-korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet. Første periode skal derfor ligge inden for intervallet 15. september 2015 til 15. februar i 2017.

2.10.8 Bortskaffelse af affald

- Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt.

2.10.9 El og vandforbrug:

- Elmåleren skal aflæses 1 gang om året, og forbruget skal føres ind i driftsjournalen.
- Vandmåleren skal aflæses 1 gang om året, og forbruget skal føres ind i driftsjournalen.

2.10.10 **Beredskab**

- Ajourført beredskabsplan

2.10.11 **Uheld og driftsforstyrrelser:**

- Logbog over eventuelle uheld og driftsforstyrrelser.

3. Anlæggets beliggenhed og planmæssige forhold

3.1 Beliggenhed, landskab og afstandskrav

Miljøteknisk redegørelse

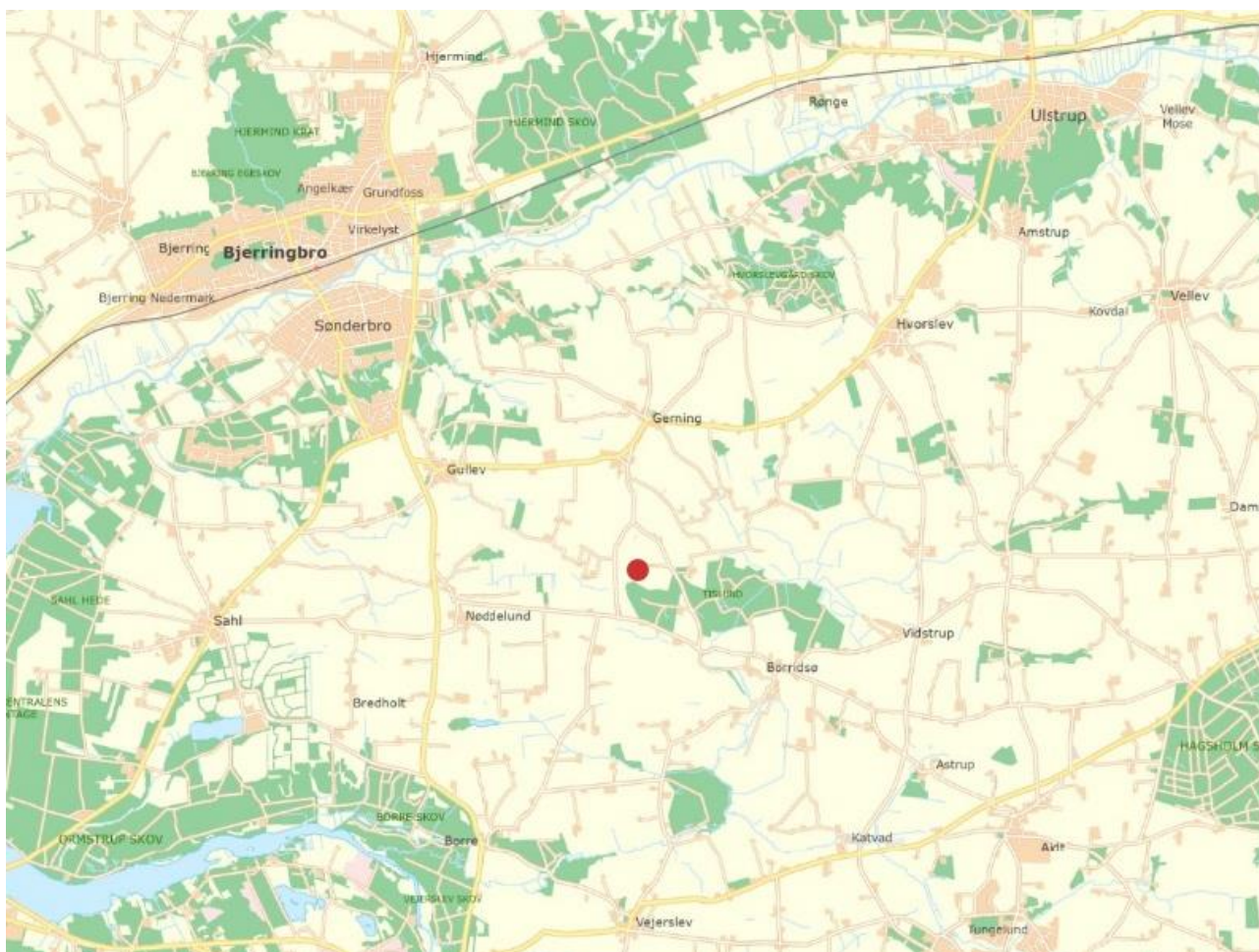
Beliggenhed

Ejendommen er placeret i landzone syd for landsbyerne Tind og Gerning. Udvidelsen af slagtesvineproduktionen vil foregå i eksisterende bygninger. Der er ca. 2.500 m² eksisterende slagtesvinestalde og to eksisterende gyllebeholdere.

Området, husdyrbruget ligger i, er domineret af landbrugsdrift, spredt bebyggelse og spredt beplantning. Der er ca. 400 m til nærmeste beboelse (nord). Nærmeste samlet bebyggelse ligger ca. 1.200 m nord for slagtesvineproduktionen. Nærmeste byzone/sommerhusområde ligger ca. 3,2 km vest for slagtesvineejendommen.

Der er ingen fredninger i umiddelbar nærhed af staldanlægget.

Anlægget ligger indenfor skovbyggelinjen.

Staldanlæggets placering ved rød prik.

Landskab og udpegninger

Volshøjvej 8 er beliggende i et storbakket morænelandskab syd for landsbyen Gerning. Landskabet er præget af intensivt drevet landbrug, hvor markfladerne er af middel skala, og med begrænset beplantning langs markskel. Landskabet er kun i mindre grad præget af tekniske anlæg, med et overordnet vejnet, som bugter sig naturligt gennem landskabet. Umiddelbart syd for ejendommen er Tislund skov, hvori der er en række beskyttede fortidsminder, ved gravhøje. Landskabet omkring ejendommen er i Kommuneplan 13 udlagt som udbygningsområde for store husdyrbrug og som et særligt værdifuldt landbrugsområde. Sammenlagt vurderes landskabet at være særdeles velegnet til udbygning af husdyrbrug.

Anlægget ligger udenfor fredninger, klitfredningslinje, strand-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer samt kirkebyggelinjer. Anlægget er beliggende indenfor skovbyggelinjen

Anlægget

Anlægget består af de eksisterende stalde på i alt ca. 2.500 m².

Der sker ingen udvidelse af eksisterende stalde eller gyllebeholdere.

Gyllebeholder

De eksisterende gyllebeholdere er placeret nord for ejendommen. Der er ikke fast overdækning på, men der etableres et tæt flydelag.

Der er mere end 1.000 m til nærmeste vandløb og ca. 240 m til nærmest sø.

Anlæggets placering fremgår af situationsplanen i bilag 1.

Afstandskrav

Afstandskrav efter husdyrgodkendelseslovens § 6

	Krav i meter	Afstand i meter
Kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50	3.200 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign	50	1.200 m
Nabobeboelse	50	400 m

Afstandskrav efter husdyrgodkendelseslovens § 8

	Krav i meter	Afstand i meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	>25 m

Almene vandforsyningsanlæg	50	>50 m
Vandløb/dræn/sø	15	>100 m
Offentlig og privat fællesvej	15	250 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 m
Beboelse på samme ejendom	15	8 m
Nabo-skel, målt fra stald	30	26 m

Afstandskrav efter Bekendtgørelse nr. 764 af 28. juni 2012 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage (husdyrgødningsbekendtgørelsen) §§ 19 og 20

	Krav i meter	Afstand i meter
Søer og vandløb - gyllebeholder	100	>100 m
Nabobeboelse, krav om overdækning af nye gyllebeholdere	300	Kun ved nye beholdere
§ 7 natur, krav om overdækning af nye gyllebeholdere	300	Kun ved nye beholdere

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er Favrskov Kommunes vurdering, at det ansøgte overholder afstandskravene i husdyrgodkendelseslovens §§ 6 og 8, samt husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 19 og 20.

Landskabet omkring ejendommen er i Kommuneplan 13 udlagt som udbygningsområde for store husdyrbrug og som et særligt værdifuldt landbrugsområde. Sammenlagt vurderes landskabet at være særdeles velegnet til udbygning af husdyrbrug.

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold og staldindretning

Miljøteknisk redegørelse

Produktionens størrelse

Det godkendte dyrehold i nudrift er 10.500 slagtesvin (35-100 kg) svarende til i alt 248,54 dyreenheder efter de nye beregninger.

Det godkendte dyrehold efter udvidelsen er 16.868 slagtesvin (51-107 kg) svarende til 377,48 dyreenheder efter de nye beregninger. Ændres afgangsvægten vil man tilsvarende skulle gå ned i antal slagtesvin, så antal DE ikke overskrides.

Der er samlet set tale om en udvidelse på i alt 128,94 dyreenheder.

Staldindretning

Tabel 4.1 Fordeling af dyr på stalde i ansøgt drift

Ansøgningens StaldID	Dyretype og gulvprofil	Antal dyr	Antal stipladser	Vægt (kg)		Antal DE
				Ind	ud	
ST-195174 – Slagtesvinestald med drænet gulv	Slagtesvin, drænet gulv + spalter	15.440	2375	51	107	345,52
ST-198192 – Slagtesvinestald med delvis spalter	Slagtesvin, delvis spaltegulv	1.428	220	51	107	31,96
I alt						377,48

Slagtesvinene kommer i stalden ved ca. 51 kg og der er en afgangsvægt på 107 kg. Dette svarer til ca. 6,5 hold pr. år, hvilket antal stipladser er regnet ud fra. Ændres afgangsvægten, vil man tilsvarende gå ned i antal dyr, så antal DE ikke overskrides.

Tidsplan

Så snart godkendelsen er givet, vil den blive taget i brug.

Ind- og udleveringsramper

Der foretages ikke nogen ændringer på eksisterende anlæg.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Med henblik på overholdelse af forudsætningerne for BAT og lugtberegningerne er der stillet vilkår om at dyreholdet på ejendommen skal placeres i de stalde og med de vægtintervaller og stipladser (maksimale antal dyr på stald af gangen), som er angivet i den miljøtekniske redegørelse.

4.2 Staldteknologi

Miljøteknisk redegørelse

Udmugningssystem

Udslusning af gylle foregår ved Træk og Slip systemet. Når gyllepropperne trækkes op skabes et naturligt undertryk, som får gyllen til at løbe ud i fortanken. Udslusning og pumpning af gylle foregår inden for almindelig arbejdstid

Kommunens bemærkninger og vurdering

Træk og Slip systemet er et almindeligt anerkendt og brugt system til udslusning af gylle. Systemet fungerer allerede i de eksisterende stalde, hvorfor Kommunen vurderer at systemet også fortsat vil fungere selv antallet af dyreenheder forøges.

4.3 Ventilation

Miljøteknisk redegørelse

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved jævnlig rengøring og overbrusning der styrer dyrenes gødningsadfærd. Derudover vil samtlige ventilationssskakte blive rengjort ved vask af staldene.

Da ventilationsafkastene er placeret ca. 1 meter over tagfladen, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Ventilationen er styret af temperatur, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er BAT i forhold til management at vedligeholde og rengøre ventilationsanlægget. Årsagen er, at ventilationsanlægget ellers kan give anledning til lugt og støjgener, samtidig med at energiforbruget øges unødigt. Der er derfor stillet vilkår til rengøring og vedligeholdelse af ventilationsanlægget.

4.4 Fodring

Miljøteknisk redegørelse

Foderforbrug

Der forventes et årligt foderforbrug på til slagtesvinene på ca. 2.510 tons foder.

Opbevaring af foder

Kornet opbevares i siloer ved foderladen. Opstår der et spild ved håndteringen af kornet kan dette samles op, og der er derfor ikke risiko for forurening med korn.

Fodring

Der anvendes færdigfoder og der fodres efter dyrenes behov.

Slagtesvin

Ansøger har valgt at benytte fodring som virkemiddel til at reducere ammoniakfordampningen og fosfor/kvælstofindholdet i gødningen. Denne godkendelse er baseret på normtal for planåret 2012/2013.

Normtallene for slagtesvin i Husdyrgodkendelsen er følgende:

2,86 foderenheder (FE)/ dyr, 147,40 gram råprotein pr. FE og 4,80 gram fosfor (P) pr. FE.

Der er valgt et gennemsnitligt niveau af råprotein på 147,7 gram råprotein pr. foderenhed (ligger over normen på 147,4 gram råprotein) og 4,77 gram fosfor pr. foderenhed i alle slagtesvinestalde. Niveauet for råprotein er højere end normtallet, og niveauet for fosfor ligger under normtallene for 2013/2014. Dette betyder at den totale mængde N og P udskillelse ab dyr for de 16.868 slagtesvin maksimalt må udgøre i alt 35.883 kg N per år og 7.691 kg P per år.

Forudsætninger til beregning af den gennemsnitlige udskillelse af N og P ab dyr for slagtesvin, fremgår af tabellen nedenfor:

Ansøgning	
Faktor	Værdi
Antal producerede slagtesvin	16.868
Indgangsvægt, kg	51 ³⁾
Afgangsvægt, kg	107
FEsv pr. kg tilvækst	2,86 ³⁾
Gram råprotein pr. FEsv, g	147,7 ³⁾
Gram fosfor pr. FEsv, g	4,77 ³⁾
Kg N ab dyr pr slagtesvin	2,127 ¹⁾
Kg P ab dyr pr slagtesvin	0,4559 ²⁾
Kg N ab dyr, totalt	35.883
Kg P ab dyr, totalt	7.691

1) N ab dyr pr. slagtesvin = (((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x gram råprotein pr. FEsv/6250) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0296 kg N pr. kg tilvækst)), hvor afgangsvægt = slagtevægt x 1,31.

2) P ab dyr pr. slagtesvin = ((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x gram fosfor pr. FEsv/1000) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0055 kg P pr kg tilvækst).

3) Normtal for referenceåret 2005/2006.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Projektet overholder, det samlede beregnede BAT emissionskrav for ammoniak og fosfor på henholdsvis 5447,4 kg N pr år og 7.738,3 kg fosfor per år for anlæggets 377,48 dyreenheder. Se kapitel 8.

Det er valgt, at reducere fosforindholdet i foderet til 4,77 i forhold til normtal. Der stilles derfor vilkår til fodringen af fosfor på ejendommen. Vilkåret fastsættes som krav til maksimalt P/N ab dyr pr. år.

4.5 Energi- og vandforbrug

Miljøteknisk redegørelse

Energiforbrug

Opgørelsen af energiforbruget i nudrift er foretaget ud fra normtal

Energiforbruget i ansøgt drift er beregnet ud fra normal:

Energiforbrug	Nudrift	Ansøgt drift
Diesellole	1.500 l	1.500 l
Elforbrug	126.000 kWh	202.416 kWh
Fyringsolie	500 l	500 l

Energi anvendes primært til ventilation, lys, foderanlæg og rengøring.

Energibesparende foranstaltning

Der anvendes for så vidt muligt lysstofrør i de forskellige staldafsnit. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere indenfor kl. 05.30-23.00.

Staldbelysningen rengøres efter hvert hold.

Ved hver vask vil ventilatorskakkerne blive rengjort, så modstanden mindskes så meget som muligt.

Ventilationen er styret af temperatur, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Vandforbrug

Årligt forbrug i husdyrproduktionen	Før udvidelsen, m ³	Efter udvidelsen, m ³
Drikkevand	4.830	7.759
Vandspild og vaskevand	1.155	1.855
Sanitært spildevand	150	150
Vandforbrug i alt	6.135	9.764

Der anvendes vand fra Gerning vandværk.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelser opnås ved at drikkepiplerne er placeret i fodertrugene.

Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved at sætte staldene i blød og derefter vaske med højtryksrensere.

For at minimere unødigt spild gennemgås drikkepipler og vandrør jævnligt for utætheder. Der vil dagligt være en visuel kontrol og ved vask af staldene. Eventuelle lækager repareres så vidt muligt med det samme.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er BAT at registrere vand- og energiproduktionen og herved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere ressourceforbruget. Samtidig kan en regelmæssig aflæsning af vand - og energiforbrug være med til at fejl eller lækager opdages og derfor hurtigere kan udbedres.

Kommunen vurderer, at det er vigtigt at overvåge ressourceforbruget med henblik på en løbende nedbringelse. Derfor er der stillet vilkår til registrering af el- og vandforbrug mindst en gang om året.

Favrskov Kommune vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til registrering og minimering af vand- og energiforbruget sikres, at ressourceforbruget er mindst muligt for denne driftstype.

4.6 Spildevand og regnvand

Miljøteknisk redegørelse

Vask af marksprøjte og øvrige maskiner

Ingen markdrift fra ejendommen

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand ledes til septiktank, hvorfra vandet ledes videre ud i sivdræn.

Septiktanken er placeret øst for stuehuset ved gavlen.

Regnvand

Der er tagrender på de nyeste stalde. Regnvandet ledes til dræn. Se Bilag B i beredskabsplanen for placering

Vask af staldinventar og andet udstyr

Vandspild fra staldene i form af drikkevandsspild og rengøringsvand fra vask af indendørs udstyr ledes til gyllebeholderen via gyllerør. Eftersom der ikke er nogen markdrift fra ejendommen, vil der ikke forekomme vask af sprøjter mm.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Vask af marksprøjte og øvrige maskiner

Hvis der skal etableres en vaske- og påfyldningsplads for pesticider kræver det byggetilladelse og skal anmeldes hos Kommunen. Vask og påfyldning af marksprøjter er omfattet af *Bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler*, samt eventuelle senere ændringer af denne.

Sanitært spildevand

Afledning eller nedsivning af sanitært spildevand og regnvand fra tage og befæstede arealer er omfattet af *Bekendtgørelse nr. 1148 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4*, samt eventuelle senere ændringer af denne.

Der sker ikke i forbindelse med udvidelsen en ændring af de eksisterende forhold. Ændret afledning eller nedsivning af sanitært spildevand og regnvand fra tage og befæstede arealer kræver tilladelse hos kommunen.

Regnvand

Udledning af tag- og overfladevand uden rester af husdyrgødning, der ansøges udledt til faskiner eller dræn er ikke indeholdt i denne godkendelse. Tagfladerne øges ikke i forbindelse med udvidelsen. Herved sker der ikke en forøgelse af mængden af regnvand, tagvand og befæstede arealer. Øget og/eller ændret afledning af regnvand kræver særskilt tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens kap. 3 og 4.

Vaskevand fra staldinventar og andet udstyr

Vaskevand fra staldinventar og andet udstyr, der kan indeholde gødningsrester er per definition gylle og derfor omfattet af bestemmelserne i *husdyrgødningsbekendtgørelsen*.

Kommunen vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderne er tilstrækkelig til at der tilledes de oplyste mængder vand fra drikkevandsspild og vaskevand fra stalde. Ansøger har oplyst at der ikke foregår vask af maskiner på Volshøjvej 8.

Påfyldning af gyllevogn

Plads til påfyldning af gyllevogn, samt ind- og udleveringsramper skal placeres således, at der ikke opstår risiko for tilførsel af gylle til tagvand fra bygninger og/eller til overfladevand fra befæstede arealer via afløb, samlebrønde, omfangsdræn eller faskiner. Ind- og udleveringsramper skal holdes rene for gødningsrester. Vaskevand fra ramper og påfyldningspladser skal føres til gyllebeholder i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Det er kommunens vurdering, at der er en miljømæssig risiko forbundet med påfyldning af gyllevogne, samt afledning af gylle fra ind- og udleveringsramper.

Kommunen vurderer at en gyllevogn med fastmonteret kran med automatisk tømning af pumperøret ikke vil give anledning til spild på jorden. Det vurderes endvidere at ind- og udleveringsramper der har tilbagefald mod stalden og som renholdes ikke vil give risiko for forurening af tagvand og overfaldevand.

4.7 Affald og forbrugsstoffer

Miljøteknisk redegørelse

Opbevaring af diesel- og fyringsolie

Opbevaring af rengøringsmidler, kemikalier og lignende

Fast affald, Brændbart affald i form af papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container, hvorfra det bortskaffes til kommunal genbrugsplads (EAK-kode: 19.00).

Lysstofrør samles i kasser og bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Opbevaring og bortskaffelse af affald

Oversigt over affaldstyper

Affaldstype	Opbevaring	Bortskaffelse Udgangspunkt/Lovligt
Jern og metal	Vestergårdsvej 35	Afleveres til godkendt modtager/transportør
Genanvendeligt pap, papir og plast	Container	Genbrugspladsen
Forbrændingseget pap, papir og plast (bl.a. rengjort pesticidemballage)	Container	Dagrenovation/genbrugspladsen
Farligt affald (oliefiltre, akkumulatorer, olie- og benzin udskillere, spildolie, batterier, lavenergipærer, rester af: handelsgødning, pesticider, rengøringsmidler, maling og olie samt emballage fra farligt affald)	Vestergårdsvej 35	Små mængder: Genbrugspladsen Store mængder: Godkendt modtagestation
Affald fra elektrisk og elektronisk udstyr	Vestergårdsvej 35	Små mængder: Genbrugspladsen Store mængder: Godkendt modtagestation
Klinisk risikoaffald (medicinrester, tomme medicinflasker, brugte kanyler)	Vestergårdsvej 35	Favrskov Kommunes indsamlingsordning
Døde dyr	Kølebrønd	DAKA

Kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaring

Opbevaring af affald

Oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak samt uhygiejniske forhold.

Farligt affald skal opbevares i egnede og tætte beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal være beregnet til formålet og skal være tydeligt mærkede med angivelse af indhold. Beholdere med farligt affald skal opbevares på en tæt bund, der er uigennemtrængeligt. Fliser, SF-sten og lignende belægninger anses ikke som tætte belægninger.

Oplagspladsen for farligt affald skal være indrettet således, at flydende olier og kemikalier ved spild eller uheld kan tilbageholdes i en mængde svarende til den største beholders volumen - dvs. affaldet må ikke kunne løbe i kloaksystemet eller ud på jorden. Opbevaringspladsen skal være sikret mod påkørsel og være aflåst efter arbejdsophør. Udendørs oplagspladser skal være overdækkede og afskærmet mod nedbør og smeltevand.

Farligt affald må ikke fortyndes eller blandes med andre kategorier af farligt affald, eller blandes med ikke-farligt affald. Derfor skal de enkelte fraktioner opbevares sorteret.

Kommunen vurderer, at affaldet opbevares og afhændes på forsvarlig vis.

Opbevaring af animalsk affald

Animalsk affald, herunder døde dyr, skal opbevares efter Fødevarestyrelsens regler – dvs. i kølecontainer eller under kadaverkappe eller lignende og placeres et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for ådselædende dyr.

Opbevaringsstedet for animalsk affald skal placeres skyggefuldt og således placeringen ikke er synlig fra vejen eller til gene for naboer.

Opbevaring af olie

Olietanke er omfattet af bestemmelserne i den til enhver tid gældende *Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines*. Olietanke skal sløjfes inden for de tidsfrister, der er angivet i denne bekendtgørelse. Tanke, hvis fabrikationsår ikke er kendt, skulle have været sløjfet senest d. 31. august 2008.

Den findes en enkelt 1.200 l olietank på Volshøjvej 8. Tanken er placeret overjordisk op af staldbygningen, som angivet på Kort over ejendommen i beredskabsplanen. Tanken er fra 2011.

Bortskaffelse

Bedriften skal følge de til enhver tid gældende regulativer for bortskaffelse af affald i Favrskov Kommune, for tiden *Affaldsregulativ for erhvervsaffald 2012*.

Affaldsproducerende virksomheder, herunder landbrug, har desuden pligt til at kildesortere det producerede affald, samt drive og indrette virksomheden således at affaldshierarkiet iagttages.

Affaldshierarkiet:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

At affaldshierarkiet iagttages vil sige, at driftslederen først og fremmest skal søge at minimere affaldsproduktionen på ejendommen. Det producerede affald skal derefter sorteres således, at mest affald kan genanvendes, hvis genanvendelse ikke er muligt, skal mest muligt affald nyttiggøres ved forbrænding. Således at mindst muligt affald bortskaffes til deponi.

- Genanvendeligt affald
- Forbrændingseget affald
- Lossepladsaffald/deponi
- Dagrenovationslignende affald
- Bygge- og anlægsaffald
- Farligt affald
- Affald fra elektrisk og elektronisk udstyr
- Klinisk risikoaffald

Der udover skal animalsk affald bortskaffes efter Fødevarestyrelsens regler.

Farligt affald

Favrskov Kommune har ingen indsamlingsordning for *farligt affald*, men en anvisningsordning. Der er for øjeblikket ingen modtagestationer for farligt affald i Favrskov Kommune. I øjeblikket anvises farligt affald derfor til :

Modtagestation for Farligt Affald, Ølstedvej 36, 8200 Århus N i Århus Kommune.

I praksis betyder det, at bedriften selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg, der godkendt til modtagelse af de forskellige affaldstyper. Transportøren skal være registreret i miljøstyrelsens affaldsregister.

På de kommunale genbrugspladser i Hammel, Hvorslev, Hadsten og Hinnerup for private må erhvervs-virksomheder imod betaling kun aflevere mindre mængder affald. Erhvervsvirksomheder skal dog være tilmeldt ordningen hos Favrskov Forsyning for at kunne levere farligt affald til de kommunale genbrugspladser. Den enkelte virksomhed må maksimalt aflevere 200 kg *farligt affald* om året på genbrugspladserne. Dette gælder dog ikke alt farligt affald. Ikke-genanvendeligt PVC-affald, skal for eksempel afleveres til deponi på Feltengård Losseplads.

Virksomheden er forpligtiget til selv at holde sig ajour med eventuelle ændringer i de gældende regulativer for bortskaffelse af affald i Favrskov Kommune. Se eventuelt kommunens hjemmeside eller kontakt forvaltningen.

Elektronikaffald og lignende

Afleveres til genbrugsstation eller til godkendt modtagerstation

Klinisk risikoaffald

Klinisk risikoaffald må ikke afleveres på genbrugspladserne. Favrskov Kommune har en indsamlingsordning for *klinisk risikoaffald*, som f.eks. brugte kanyler, medicinrester, engangssprøjter og skalpeller, som større landbrug skal være tilmeldt.

Animalsk affald

Bortskaffes til DAKA

Konklusion

For at muliggøre kontrol af bortskaffelsen af affald, stilles der vilkår om, at der ved tilsyn skal foreligge dokumentation for, hvordan affaldet er bortskaffet, eksempelvis via kvitteringer.

Kommunen gør opmærksom på at anlægget skal være tilmeldt de kommunale ordninger for afhentning af affald og virksomheden skal følge de til enhver tid gældende regulativer for bortskaffelse af affald i Favrskov Kommune. Virksomheden er forpligtiget til selv at holde sig ajour med eventuelle ændringer i de gældende regulativer for bortskaffelse af affald i Favrskov Kommune.

Kommunen gør særligt opmærksom på, at der ikke må foretages afbrænding af affald på ejendommen, samt at aflevering af affald til rette modtager skal kunne dokumenteres overfor tilsynsmyndigheden i form af kvitteringer.

Favrskov Kommune vurderer, at de miljømæssige krav til affaldshåndtering er opfyldt.

Kommunen vurderer at affaldet opbevares og bortskaffes på forsvarlig vis.

4.8 Egenkontrol og dokumentation

Kommunens bemærkninger og vurdering

Egenkontrollen skal primært sikre, at der føres logbog med alle relevante parametre af betydning for overholdelse af de forudsætninger, der ligger til grund for godkendelsen, tilsynsmyndighedens kontrol af godkendelsens vilkår.

I vilkår om egenkontrol fremgår det, hvilken dokumentation, der skal være til rådighed i forbindelse med tilsyn på ejendommen. Vilkår for egenkontrol understøtter primært andre stillede vilkår i godkendelsen.

Egenkontrol og overvågning af miljøparametre og emissioner indgår, som en del af i IPPC-direktivets krav til IPPC-pligtige virksomheder. Vilkårene under egenkontrollen er derfor en vigtig del af godkendelsen.

4.9 Driftsforstyrrelser og uheld

Miljøteknisk redegørelse

Beskrivelse af risici

De største risici for uheld skønnes at være i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, ved strømsvigt og personskader.

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, forurening eller ved andre uheld og kritiske situationer. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag.

Beskrivelse af mulige uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med brand, strømsvigt samt udslip af fyringsolie.

Beskrivelse af risikominimering

Anlæg og tekniske foranstaltninger bliver rensat, vedligeholdt og udskiftet i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt. Medarbejdere er grundigt instruerede i opgaverne, hvilket sikrer, at disse bliver udført korrekt. Det skaber minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af husdyrgødning og fodermidler. En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder, at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Al omlastning af gylle sker med gyllevogn med fastmonteret kran. Pumpen sidder på gyllevognen, hvorfra den suger gyllen over til vognen. Pumperøret bliver automatisk tømt når gylle vognen er fuld. Omlastning sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild mm

Ingen af gyllebeholderne er placerede indenfor 100 meter til vandløb eller søer.

Beskrivelse af gener i forbindelse med uheld

Skulle der ske uheld til trods, kontaktes beredskabet straks på tlf. 112 og der iværksættes forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmninger, oppumpninger mv. Endvidere vil Favrskov kommunes Teknik- og Miljømyndighed straks blive underrettet jf. Beredskabsplanen.

Placering af ind- og udleveringsramper

Der vurderes ikke at være nogen væsentlig risiko for forurening fra ind- og udleveringsramper, idet der er tagreder på alle bygninger. Desuden er ramperne konstrueret således at vand og gødningsrester kan fejes ind i gyllekummer.

Strømsvigt

Der vil være alarm, hvis der sker strømsvigt

Beredskabsplan

Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet skal beredskabet straks orienteres via tlf. 112. Der er stillet vilkår om at der skal foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Af beredskabsplanen skal telefonnumre til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld være nedskrevet. Beredskabsplanen skal indeholde forholdsregler i forbindelse med uheld

med gylle, kemikalier, driftsmateriel, strømsvigt og brand. Beredskabsplanen skal endvidere indeholde et kort over udbringningsarealer, dræn, brønde og boringer.

Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen skal være lettilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen.

I tilfælde af driftsforstyrrelser og uheld skal disse noteres i særskilt logbog, jf. vilkår for egenkontrol, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.

Beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året.

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering, at der er taget højde for mulige driftsforstyrrelser og uheld på anlægget.

Samlet vurdering

Såfremt de stillede vilkår i godkendelsen overholdes, vurderes der ikke at være nogen væsentlig risiko for miljøuheld på ejendommen.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der stilles vilkår om, at bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Ved uheld der afstedkommer risiko for forurening af miljøet skal beredskabet straks orienteres via tlf. 112.

Der stilles vilkår om, at der skal foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Af beredskabsplanen skal telefonnumre til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld være nedskrevet. Beredskabsplanen skal indeholde forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal være lettilgængelig og synlig for ansatte og øvrige der færdes på ejendommen. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have udleveret en oversat udgave af beredskabsplanen og vilkårene for denne godkendelse.

I tilfælde af uheld skal disse noteres i særskilt logbog, jf. vilkår for egenkontrol, og der skal udarbejdes en procedure med henblik på at forebygge situationen fremover.

Der stilles vilkår om, at beredskabsplanen skal revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året.

Det er Favrskov Kommunes samlede vurdering at der er taget højde for mulige driftsforstyrrelser og uheld på anlægget.

4.10 Husdyrbrugets ophør

Ved ophør af driften på ejendommen skal der træffes alle de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og uhygiejniske forhold. Ejer er forpligtiget til, at sikre sig at stedet efterlades i en miljømæssigt tilfredsstillende tilstand.

Der skal som minimum foretages følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:

- Stalde, fortanke og gylletanke skal tømmes og rengøres for rester af husdyrgødning.
- Alle oplag af diesel, olie og kemikalier skal tømmes og bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Favrskov Kommune.
- Alt animalsk affald skal afhentes til destruktion efter gældende regler.
- Alt olie- og kemikalieaffald, medicinrester, samt fast affald skal bortskaffes efter gældende affaldsregulativer for Favrskov Kommune.

5. Gødningsproduktion og - håndtering

5.1 Gødningstyper og mængder

Miljøteknisk redegørelse

Dyrehold

Det tilladte dyrehold efter udvidelsen på Volshøjvej 8 er 16.868 slagtesvin (51-107kg), i alt 377,48 dyreenheder.

Husdyrproduktioner på andre adresser

Under samme CVR-nummer drives husdyrholdet på Vestergårdsvej 35, 8850 Bjerringbro.

Det tilladte dyrehold på Vestergårdsvej 35 er 16.100 smågrise fra 7,2-51 kg svarende til 167,9 dyreenheder.

Bedriftens gødningsregnskab

Nudrift

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle – produceret – Volshøjvej 8	21.615	5569	248,54
Svinegylle – produceret – Vestergårdsvej 35	15.652	3.739	167,9
Svinegylle – afsat	4.524	1.080	48,5
Total til udbringning	32.743	8.228	367,94

Ansøgt drift

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Svinegylle – produceret – Volshøjvej 8	30.751	7.731	377,47
Svinegylle – produceret – Vestergårdsvej 35	15.652	3.739	167,9
Total til udbringning	46.403	11.470	545,37

Dyretryk

Bedriften råder over et udbringningsareal på 437,63 ha. Dyretrykket på bedriftens udbringningsarealer vil være 1,25 dyreenheder per hektar.

Der etableres 3 pct. ekstra efterafgrøder udover de lovpligtige pga. arealer der er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

Beregning af nitratudvaskning til overfladevand

Tabellen viser det maksimale dyretryk (DE_{max}) og udvaskning svarende til maksimalt dyretryk uden virkemidler, samt det reelle dyretryk (DE_{real}) for ansøgt drift og den reelle udvaskning med brug af virkemidler i ansøgt drift. DE_{max} bestemmes af dyreholdets sammensætning og reduktionsprocent.

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} : DE reduktionsprocent: 100 %	1,40	58,3
DE _{real}	1,25	56,6

Følgende marker er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder, der er ikke nogen merbelastning.

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via FarmN.

Mark nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt – Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
1-0	23,5	81	0	77	79
40-1	0,7	81	0	77	79
41-0	6,0	81	0	77	79
72-1	5,5	81	0	77	79
5-0	12,1	66	0	63	65
6-0	14,6	66	0	63	65
24-0	6,2	66	0	63	65
24-1	16,0	66	0	63	65
32-0	12,1	66	0	63	65
25-0	2,7	64	0	61	63
38-0	4,2	64	0	61	63
40-0	15,6	64	0	61	63

Kravet om fosfor er overholdt

Dette afsnit drejer sig om påvirkningen af overfladevand med fosfor. I ansøgningssystemet er udbringningsarealernes fordeling i fosforklasser opgjort, som det fremgår af nedstående tabel, og der er foretaget beregninger, som indgår i kommunens vurdering af miljøpåvirkningen.

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	335,86 ha	0,0 kg P/ha/år	11,9 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	20,94 ha	0,0 kg P/ha/år	4,0 kg P/ha/år
Lavbundslande og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	2,56 ha	0,0 kg P/ha/år	2,0 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	78,26 ha	0,0 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**

Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-892,0** kg P.

Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel): **9,3** kg P/ha/år.

P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **26,2** kg P/ha/år.

P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **18,9** kg P/ha/år.

P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **7,3** kg P/ha/år.

5.2 Flydende husdyrgødning

Miljøteknisk redegørelse

Opbevaringskapacitet

Gylleproduktionen er cirka 7.008 m³ gylle per år eller i alt 584 m³ gylle per måned. Der er i alt 5.926 m³ beholderkapacitet på ejendommen udover den kapacitet der er i staldene. Dette svarer til en opbevaringskapacitet på i alt 10,1 måneder.

Beholderkapacitet

Opbevaringsanlæg	Beholder Nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Over-Dækning	Pumpe-system
Gyllebeholder	1		3020	Naturligt flydelag	
Gyllebeholder	2		1686	Naturligt flydelag	
Lejet gyllebeholder, Volshøjvej 25			1.200	Naturligt flydelag	
Fortank	3		20	betonlåg	
I alt			5.926		

Påfyldning af gylle

Gyllen tilføres beholderne via rørføring fra staldene.

Overdækning

Begge tanke er uden fast overdækning. Flydelag etableres ved hjælp af snittet halm.

Beholderkontrol

Der er sidst gennemført beholderkontrol på begge gylletanke i 2005.

Udbringningsteknik

Gylle afhentes fra gyllebeholderne med en gyllevogn med sugeskran. Selve udbringningen foregår enten med slæbeslanger eller nedfælder.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse. Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen udbringes med slæbeslanger i afgrøderne eller nedfældes i sort jord forud for etablering af vårsæd og i græs.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle udbringes på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer eller vandløb nær udbringningsarealerne.

Når der udbringes husdyrgødning og efterfølgende suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Der vil være lugtgener i forbindelse med udbringning af gylle på udbringningsarealerne.

Udbringningen af husdyrgødning vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages, så vidt det er muligt, indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af husdyrgødning tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gylle foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde eller det nedfældes i græsmarker og på sortjord for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af husdyrgødning i øvrigt foregår normalt indenfor normal arbejdstid.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Opbevaringskapacitet

Den beregnede opbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om 9 måneders opbevaringskapacitet.

6. Forurening og gener fra anlægget

6.1 Lugt

Miljøteknisk redegørelse

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. I staldene mindskes lugten ved jævnlig rengøring og overbrusning der styre dyrenes gødningsadfærd. Derudover vil samtlige ventilationsskaktene blive rengjort ved vask af staldene.

Ventilationsafkastene er placeret cirka 1 meter over tagfladen. Herved bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring staldanlægget.

Herudover vil stalde og foderopbevaring blive rengjort hyppigt, så der ikke opstår uhygiejniske forhold og så lugtgenerne mindskes. Pumpning og håndtering af gylle i øvrigt foregår altid indenfor normal arbejdstid. Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. De maksimalt tilladte lugtgeneafstande til naboer, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor.

Byzone

Nærmeste byzone er Bjerringbro beliggende cirka 3,2 kilometer nord vest for anlægget.

Lugtgene afstanden er overholdt, idet den ukorrigerede geneafstand er beregnet til 825,94 meter. Afstanden til byzonen er derfor større end 1,2 gange geneafstanden.

Samlet bebyggelse

Nærmeste bolig i samlet bebyggelse ligger i Gerning cirka 1,2 kilometer nord for anlægget.

Lugtgene afstanden er overholdt, idet den ukorrigerede geneafstand er beregnet til 636,57 meter. Afstanden til samlet bebyggelse er derfor større end 1,2 gange geneafstanden.

Enkelt bolig

Nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt er Volshøjvej 23 beliggende cirka 370 meter nord øst for anlægget. Lugtgeneafstanden er overholdt, idet den ukorrigerede geneafstand er beregnet til 319,79 meter. Afstanden til nærmeste nabo er derfor større end 1,2 gange geneafstanden.

Kumulation

Det er ikke andre ejendomme med over 75 dyreenheder indenfor 100 meter fra enkelt bolig eller 300 meter i forhold til byzone og samlet bebyggelse.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	825,94	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	636,57	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	Ny	319,79	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.

Konsekvensområde

Konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse er beregnet til 789 meter. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes, at være til gene for omkringboende.

Udbringning af husdyrgødning

Der vil forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringningen vil være begrænset til få dage om året og reguleres via de generelle bestemmelser i *Husdyrgødningsbekendtgørelsen*.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Lugtberegningerne viser, at lovens maksimalt tilladte lugtgeneafstande er overholdt. Lugtberegningerne forudsætter at dyrene er fordelt i de staldafsnit med det angivne antal dyr på stald af gangen (stipladser), som angivet i afsnit 4.1, der er derfor sat vilkår om at denne fordeling skal overholdes.

6.2 Fluer og skadedyr

Miljøteknisk redegørelse

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af skadedyr minimeres.

Fluer

Fluegener minimeres ved at der bruges rovfluer i alle staldafsnit. For at holde skadedyrsniveauet på et minimum, fortsætter det forebyggende arbejde i de nye stalde og det forventes derfor ikke at der vil optræde flere gener efter udvidelsen.

Rotter

Bekæmpelse af rotter og andre skadedyr foregår i samarbejde med en professionel skadedyrsbekæmper og efter retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Fluer

Fluer i stor mængde kan give anledning til gener hos naboer, selvom disse ligger langt væk. Gyllekanaler og strøelse er gode udklækningssteder for fluerne, så en særskilt bekæmpelse vil ofte være nødvendig. Der er derfor stillet vilkår om at bekæmpelse af fluer skal ske efter de retningslinjer, der anbefales af

Skadedyrslaboratoriet. Disse opdateres løbende og det er ejers eget ansvar at holde sig ajour med de opdaterede anvisninger.

Rotter

Enhver, der opdager rotter, har pligt til at anmelde det til kommunen. Tilhold af rotter forebygges ved at sikre at fodermidler opbevares utilgængeligt for rotter og ved at spild opsamles med det samme.

Favrskov Kommune vurderer at skadedyrs bekæmpelsen som ansøger har beskrevet i ansøgningsmaterialet vil fungere tilfredsstillende.

6.3 Støj fra anlæg og maskiner

Miljøteknisk redegørelse

De væsentligste stationære støjkluder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, tørring af korn, kompressorer, samt traktor og lastbiltransport. De stationære støjkluder er placeret inde i bygningerne.

Støj fra transport vil primært komme fra lastbiler med levering af korn og fodermidler, gylletransport, levering af smågrise, afhentning af slagtesvin samt afhentning af døde dyr. Herudover vil der være transporter med traktor ved udbringning af gylle og andet markarbejde.

På ejendommen er der etableret faciliteter til opbevaring og indtag af fodermidler, der leveres til ejendommen. Fodermidlerne kan i princippet leveres af enhver foderstof, uden det vil medføre ændringer i driften af ejendommen.

Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

Ventilationsanlæg.

Eftersom der er ventilatorer i ventilationsafkast, kan der observeres støj fra disse i nærheden af staldene. Støjniveauet vil dog være minimalt, da motorerne i ventilatorerne er placeret i den nederste del af afkastene. Det forventes, at alle ventilatorer opfylder de nugældende krav med hensyn til støj. Der er kontinuerlig driftsstøj fra ventilationsanlægget, som dog overholder gældende krav til støjgrænser

Foder

Der vil kunne forekomme støj ved indblæsning af foder.

Kompressor

Kompressorer står indendørs og høres dermed ikke udenfor bygningen.

Driftstider

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med afhentning af dyr. Støjende aktiviteter vil videst muligt blive holdt indenfor normal arbejdstid fra 06.00-18.00. I spidsbelastningsperioder kan der dog forekomme transporter og markarbejde udenfor normal arbejdstid. Afhentning af slagtesvin kan forekomme tidligere end kl. 06.00.

Transport

Der vil kunne forekomme støj i forbindelse med levering og afhentning af dyr.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget kan og skal overholde støjgrænserne for "Type 3. Blandet bolig og erhverv" i støjvejledningen nr. 5 / 1984, hvilket der er stillet vilkår om. Disse støjgrænser er anbefalet af Miljøstyrelsen for landbrugsvirksomheder i det åbne land.

Støjgrænserne forventes overholdt, da de mest støjende apparater er placeret indenfor afskærmning af bygninger.

Kommunen forventer ikke, at driften af husdyrbruget vil give anledning til væsentlige støjgener for naboer. Men der er stillet vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal ejendommen for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

6.4 Transport

Miljøteknisk redegørelse

Til- og frakørsel fra ejendommen

Alle transporter af husdyrgødning, foder, brændstof, samt ind- og udlevering af dyr foregår via indkørslen fra Volshøjvej.

Transportruter for husdyrgødning

Transport fra Volshøjvej 8 med husdyrgødning vil primært foregå til de arealer der er beliggende nær denne ejendom. Transport med husdyrgødning fra Vestergårdsvej 35 vil primært foregå til de arealer, der er beliggende nær denne ejendom. Transport til de fjerneste beliggende arealer vil foregå med lastbil. Transportruten for udbringning af husdyrgødning fremgår af bilag 6.

Tidspunkter for transporter

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med smågrise til ejendommen samt slagtesvin til slagt, husdyrgødning og foder. Transporterne med husdyrgødning og korn er sæsonbetinget, mens afhentning af slagtesvin sker 1 gang ugentligt.

På dage med gyllekørsel og kornkørsel er der mere trafik med deraf følgende støjgener. Det tilstræbes, at kørslen bliver holdt på hverdage i normal arbejdstid, men i højsæsonen vil der være øget trafik på- og omkring ejendommen udenfor de anførte tidspunkter.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18.

Antal transporter

Transporttype	Tidsrum	Antal læs pr. år	
		Nudrift	Ansøgt drift
Foder	6-18	62	75
Gylle	6-18	214	280
Diesel	6-18	1	1
Fyringsolie	6-18	1	1
Affald	6-18	4	4
Døde dyr	6-18	52	52
Afhentning af dyr	6-18	52	52
Modtagelse af dyr	6-18	52	52
I alt pr. år		438	517

Der vil være meget små mængder affald fra ejendomme. Dette vil blive fjernet i forbindelse med almindelig arbejdskørsel til og fra ejendommen, så der vil ikke være selvstændig kørsel med affald.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Det er Favrskov Kommunes vurdering, at der er gode adgangsveje i forbindelse med transport til og fra ejendommen.

Kommunen vurderer, at omfanget af transporter ikke vil antage et omfang, der vil være til gene for beboerne i området.

Der er stillet vilkår om at transport af husdyrgødning til arealer beliggende over 10 km fra bedriftens gyllebeholdere skal foregå med lastbil.

Der henvises til god landmandspraksis, således at al transport af husdyrgødning til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og rengjort udstyr. I forbindelse med udbringning af gylle på mark og påfyldning af gyllevogne skal det sikres, at diverse rør og slanger er tømte og tætte, samt at gyllevognens låg er lukket, så der ikke spildes gylle på veje. Ved valg af rute gennem byer og landsbyer bør ruten tilrettelægges således, at der ikke køres forbi institutioner, som for eksempel skoler, børnehaver og plejehjem.

6.5 Støv

Miljøteknisk redegørelse

Der vil forekomme udsendelse af støv fra staldventilationen, transport til og fra ejendommen, påfyldning af siloer. Der vil ikke være støvgener i forbindelse med daglig håndtering af foder, da det foregår i et lukket system.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Støv fra anlægget vurderes kun at forekomme i begrænset omfang. Der forventes ingen væsentlig problemer med støv fra projektet.

Der henvises dog til god landmandspraksis, således at al transport til og fra bedriften foregår ved brug af hensynsfuld kørsel samt at der benyttes de bedste støvbegrænsende metoder til i overførsel af foder til siloer.

6.6 Lys

Miljøteknisk redegørelse

Der vil være lys i staldene ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere indenfor kl. 05.30-23.00. Lyset i standene er slukket om natten.

Udendørslampen er styret af sensor og dermed kun tændt efter behov. Der er opsat belysning ved forrum og ved siloer. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Der forventes ingen væsentlig problemer med lysforhold fra anlægget.

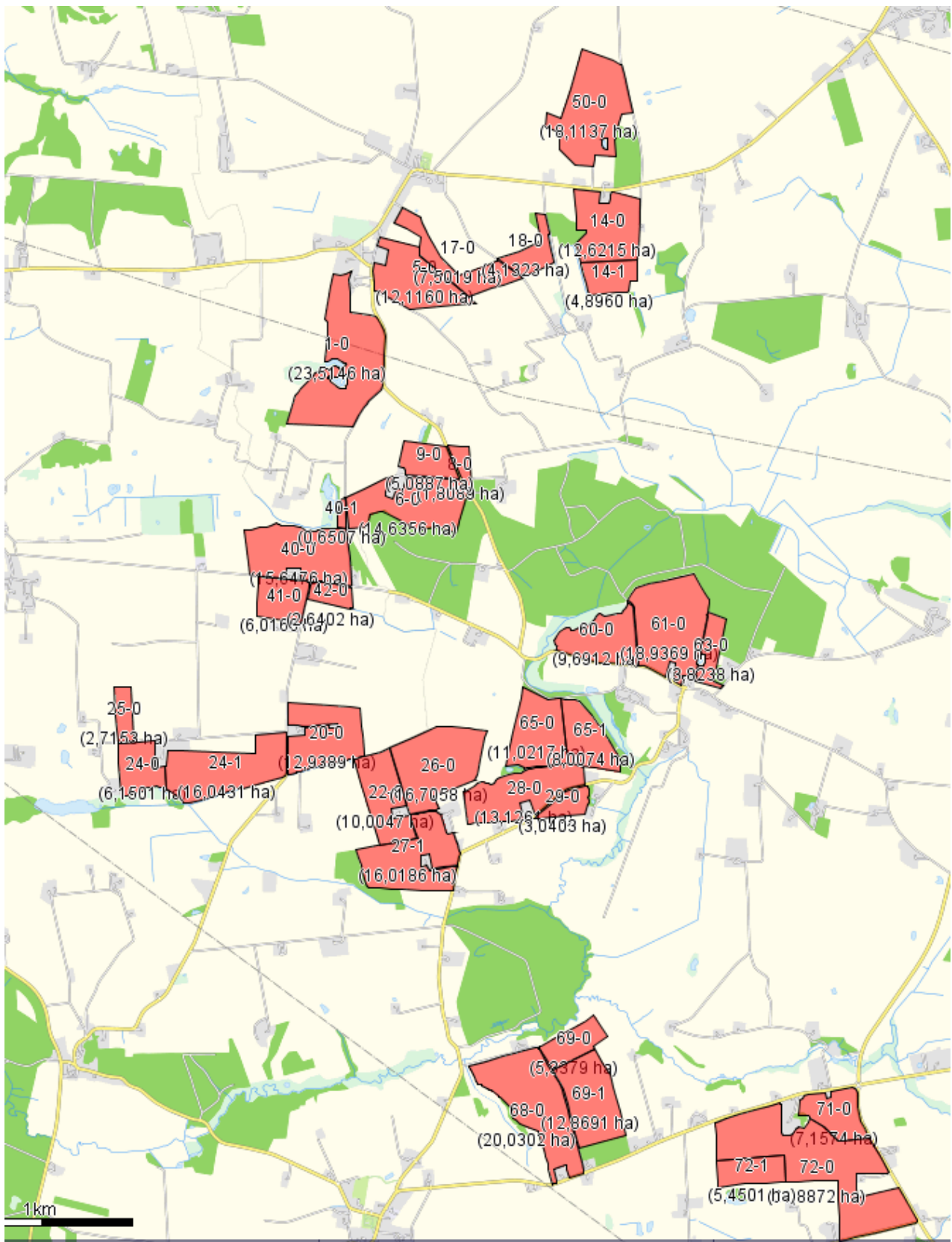
7. Bedriftens påvirkning af natur og miljø

7.1 Oversigt over bedriftens udbringningsarealer

Udbringningsarealerne for husdyrgødning i ansøgt drift er beliggende i det nordvestlige hjørne af Kommunen og kan ses nedenfor, samt i bilag 3. De fleste udbringningsarealer ligger i Favrskov Kommune, 7 arealer (62,16 ha), ligger i Viborg Kommune. Der findes 12 arealer (122 ha) i NFI (nitratfølsomt indvindingsområde). Alle arealer afvander til Randers Fjord, dels via Borreå og dels via Nørreåen til Gudenåen.

Bedriftens udbringningsarealer som hører under CVR nr. 12621094 udgør i alt 437,62 hektar.

Alle arealer er ejede eller forpagtede. Der findes ingen aftalearealer.

7.2 Vandoplande

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Randers Fjord

Alle udbringningsarealerne afvander til Natura 2000 området ved Randers Yderfjord (herefter Randers Fjord)

Hovedvandopland Randers Fjord består af vandoplandene:

- Grund Fjord,
- Randers Fjord (fra Randers til Mellerup) og
- Randers Yderfjord.

Det samlede opland er på 6.671 km².

Randers Fjord er på Statens kortværk udpeget som meget sårbar overfor tilførsel af både fosfor og kvælstof.

Ifølge såvel basisanalysen som Miljøministeriets forslag til vandplan for hovedvandoplandet Randers Fjord er miljømålslovens miljømål "god økologisk tilstand" ikke opfyldt for området. Dette skyldes blandt andet udvaskningen af kvælstof og fosfor fra landbruget i oplandet.

En manglende forebyggelse af fosfortab til fjorden vil forringe mulighederne for at opnå målsætningen om "god økologisk tilstand".

Kystopland	Tons N/år	Tons P/år
Randers Fjord	3.456 tons N/år	96,3 tons P/år

Kvælstof og fosfortab til Randers Fjord jf. tabel 2.4.7a og b i forslaget til Vandplan for hovedvandopland 1.5 Randers Fjord

Kvælstof

Den del af Favrskov kommunes areal, der afvander til Randers Fjord er indplaceret i nitratklasse 0 (kvælstofreduktionspotentiale 76 % - 100 %). Intervallet er baseret på gennemsnittet for større oplande.

Husdyrgodkendelseslovens generelle beskyttelsesniveau er overholdt i forhold til kvælstofudvaskning, idet kvælstofudvaskningen i ansøgt drift er beregnet til 56,6 kg N/ha/år, og den tilladte kvælstofudvaskning, ved en indplacering i nitratklasse 0 er beregnet til 58,3 kg N/ha/år.

En del af den kvælstof, der udvaskes fra rodzonen, vil udvaskes til hovedvandoplandet Randers Fjord. Den faktiske mængde afhænger af kvælstofreduktionen fra mark til fjord.

Kommunen er kendetegnet ved at have mange vandløbsnære arealer, som er placeret nedstrøms en eller flere søer. Søer har ellers en selvrensende effekt på kvælstof. Det er derfor Favrskov Kommunes faglige vurdering, at kvælstofreduktionen fra mark til fjord er lavere i de dele af Favrskov Kommune, der ligger nedstrøms en sø end de arealer, der ligger ovenfor en sø.

Det vurderes samtidigt, at et kvælstofreduktionspotentiale på 100 % ikke er realistisk på grund af de mange vandløbsnære arealer i kommunen.

Da projektet ikke i sig selv, eller i kumulation med andre projekter, er til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for Natura 2000 området ved Randers Fjord, jævnfør habitatvurderingen nedenfor, er der ikke stillet yderligere krav, om projektilpasning i forhold til udledning af nitrat til Natura 2000 området.

Fosfor

I ansøgt drift tilføres der i gennemsnit 26,2 kg P/ha/år med husdyrgødning til bedriftens arealer, og der fraføres i gennemsnit 18,9 kg P/ha/år med afgrøderne. Arealerne er på baggrund af jordtypen i overjorden, dræning og fosfortal indplaceret i fosforklasserne 0 - III. Fosforoverskuddet beregnes ud fra det aktuelle standardsædskifte (her S2 og S4), og den deraf beregnede normoptagelse af fosfor, samt tilførsel af fosfor fra husdyrgødning.

Bedriftens tilladte fosforoverskud i ansøgt drift er beregnet til 9,3 kg og det faktiske fosforoverskud er beregnet til 7,3 kg P/ha/år. Husdyrgodkendelseslovens generelle beskyttelsesniveau er dermed overholdt. De enkelte arealers indplacering i fosforklasser fremgår af bilag 5.

Bedriftens fosforoverskud kan teoretisk set udgøre en risiko for tab af fosfor til vandmiljøet, idet fosfor der ophobes i pløjelaget, efter flere år, igen kan tabes ved fortsat dyrkning af jorden.

Der er udover indplacering af arealerne i fosforklasser foretaget en fosforrisikovurdering på baggrund af arealernes terrænhældning og stillet de nødvendige vilkår. Der er ikke stillet særlige krav om bræmmer eller randzoner ud over de lovpligtige på de arealer der ligger vandløbsnært, i de det vurderes at de lovpligtige bræmmer eller randzoner yder beskyttelse nok i forhold til tab af fosfor. Se vedlagte fosforrisikovurdering i bilag 5 samt naturvurderingen i afsnit 7.4.

Habitatbekendtgørelsen og miljømålsloven

I følge Habitatbekendtgørelsen må projektet ikke i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter være til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for Natura 2000 området ved Randers Fjord.

Kvælstof

For at overholde kravet i Habitatbekendtgørelsen skal projektet, med hensyn til kvælstof, vurderes på grundlag af forskellen mellem udvaskning i ansøgt drift og udvaskningen i en drift uden brug af husdyrgødning (planteavlsbrug), jævnfør Miljøstyrelsens vejledning.

Merudvaskningen fra husdyrbruget i forhold til ren planteavl er beregnet til 2,4 kg N/ha/år, eller totalt 1.050 kg N/år.

En øget udledning af kvælstof fra hovedvandoplandet Randers Fjord på under 1 % vil ikke kunne være til skade for Natura 2000 området ved Randers Fjord, eller til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus af Natura 2000 området, jævnfør DMU.

Øget kvælstofudvaskning fra husdyrgødning i forhold til ren planteavl i ansøgt drift, er estimeret til at udgøre 0,03 procent af den gennemsnitlige kvælstofudledning fra hovedvandoplandet Randers Fjord.

Det er derfor Favrskov Kommunes vurdering, at projektet ikke i sig selv er til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for Natura 2000 området ved Randers Fjord, i forhold til udvaskning af kvælstof fra udbringingsarealerne.

Fosfor

Bedriftens gennemsnitlige fosforoverskud er beregnet til 9,3 kg P pr. hektar pr. år. I landbrugsjorden er der i gennemsnit ophobet 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm (pløjelaget). I løbet af godkendelsesperioden på 8 år forventes projektet at forøge pløjelagets indhold af fosfor med 3,7 %.

Tabsniveauet for fosfor ligger med et gennemsnit på 0,2 kg P/ha pr. år. Det potentielle tab af fosfor, fra bedriftens ophobning af fosfor i pløjelaget gennem 8 år, udgør i alt 87,5 kg/år efter den 8-årige periode. Dette svarer til 0,09 % af den samlede fosforudledning pr. år fra hovedvandoplandet Randers Fjord.

En forøgelse af fosfortabet til Natura 2000 området ved Randers Fjord på under 1 % vil ikke kunne være til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus af Natura 2000 området, jævnfør Miljøstyrelsen vejledning.

Bedriftens potentielle fosfortab er beregnet til at udgøre 0,04 % af den gennemsnitlige fosforudledning fra hovedvandoplandet Randers Fjord. Dette tab vurderes ikke, at udgøre nogen væsentlig risiko for forringelse af tilstanden i Natura 2000 området ved Randers Fjord.

Det er derfor Favrskov kommunes vurdering, at projektet ikke i sig selv er til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for Natura 2000 området ved Randers Fjord i forhold til tab af fosfor fra udbringningsarealerne.

Kumulation

Inden for hovedvandoplandet Randers Fjord er husdyrtrykket faldet med 6,5 % i perioden 2007-2012.

Da udviklingen i husdyrtrykket inden for hovedvandopland Randers Fjord har været faldende siden 2007, kan det, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning, konkluderes, at det ansøgte projekt i kumulation med andre projekter, ikke er til hinder for opnåelse af gunstig bevaringsstatus for Natura 2000 området ved Randers Fjord eller til hinder for opnåelse af miljømålslovens miljømål "god økologisk tilstand", i forhold til udvaskningen af kvælstof eller risikoen for tab af fosfor fra bedriftens arealer.

7.3 Grundvand

Kommunes bemærkninger og vurderinger

Vandforsyning

Ejendommen forsynes fra Gerning Vandværk.

Det er oplyst, at tidligere brønd på ejendommens gårdsplads, DGU nr. 77.646 er sløjftet.

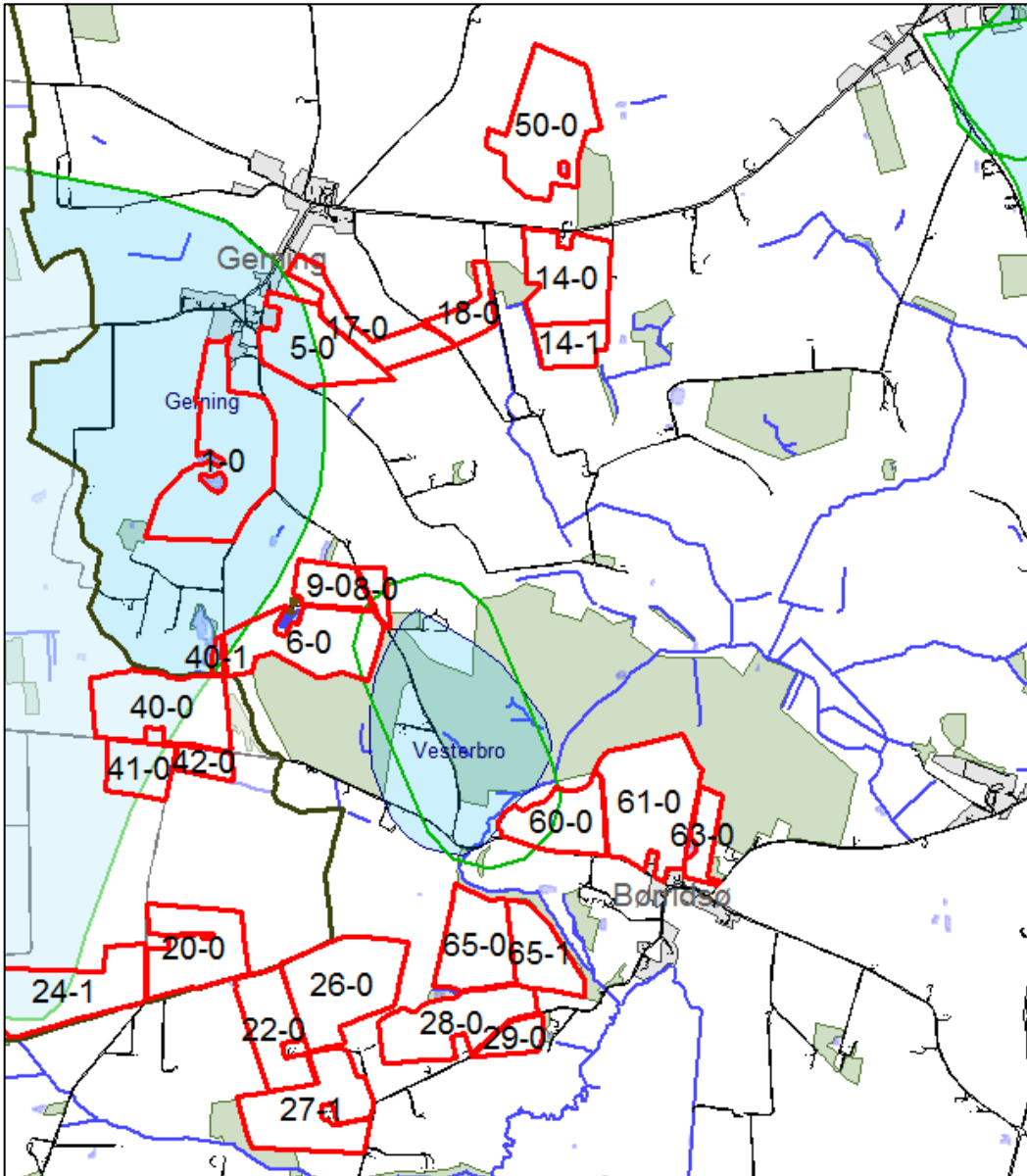
Der er ingen tilladelse til markvanding.

I det følgende er der vurderet på udbringningsarealer beliggende i Favrskov Kommune.

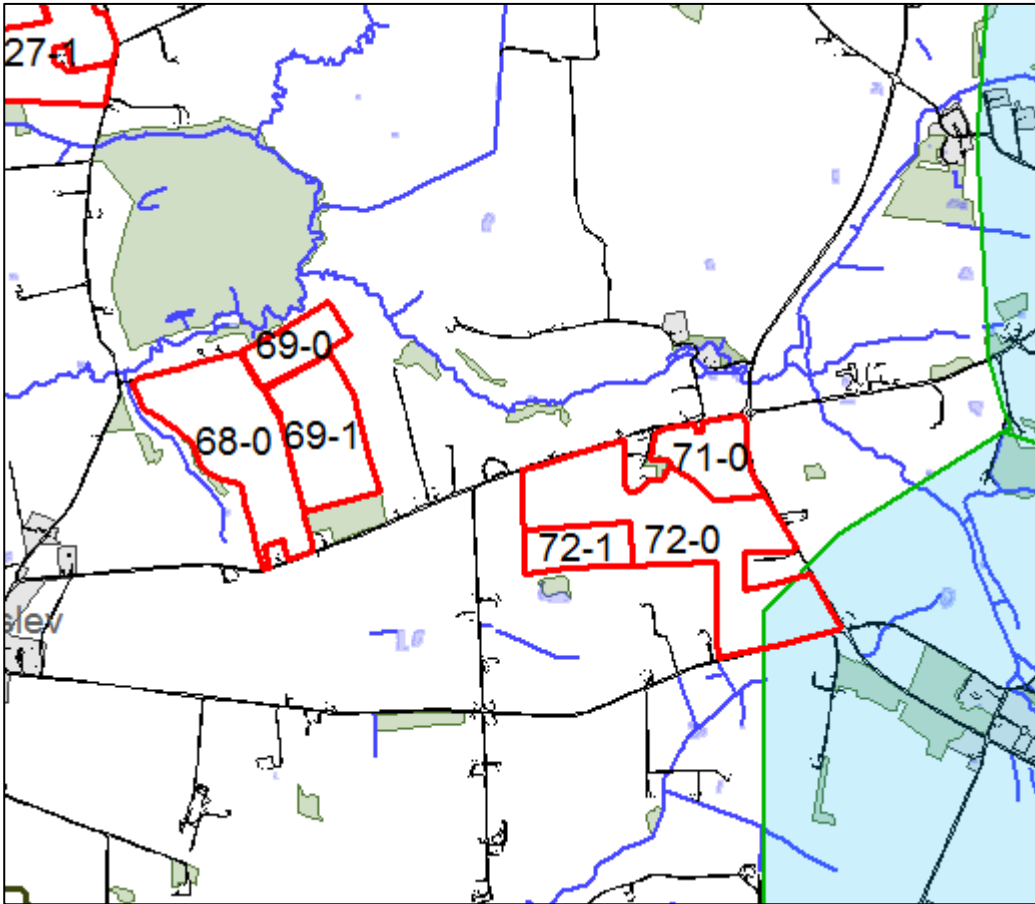
Drikkevandsinteresser og nitratsårbarhed

Udbringningsarealerne, mark nr. 1-0, 5-0, 6-0, 40-1, 72-1 og 73-0 ligger helt eller delvist i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD), jævnfør nyeste viden. De øvrige udbringningsarealer ligger i område med drikkevandsinteresser (OD).

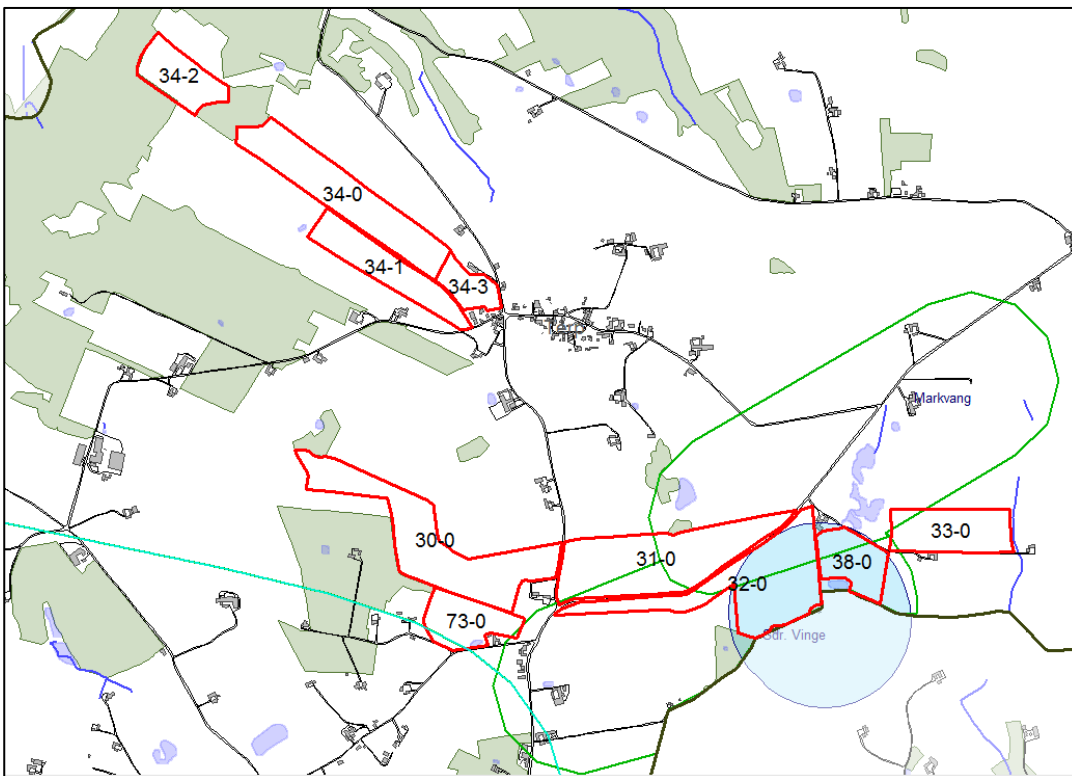
I OSD-områder skal der i særlig grad tages hensyn til beskyttelsen af grundvandet, idet det er fra disse områder, at fremtidens drikkevandsforsyning skal sikres. Her beskrives der i særlige indsatsplaner, hvordan det skal ske.

Figur 7.3.1 Nitratfølsomme indvindingsområder (lyseblå) og indsatsområder (grøn streg).

Figur 7.3.2 Nitratfølsomme indvindingsområder (lyseblå) og indsatsområder (grøn streg). 72-1

Figur 7.3.3 Nitratfølsomme indvindingsområder (lyseblå) og indsatsområder (grøn streg).

Bjerringbro Syd Indsatsområde og Vesterbro Indsatsområde

Mark nr. 1-0, 5-0, 6-0 og 40-1 ligger helt eller delvist i Bjerringbro Syd Indsatsområde. Mark nr. 6-0, 8-0 og 60-0 ligger helt eller delvist i Vesterbro Indsatsområde. Begge indsatsområder er kortlagt og der er udarbejdet indsatsplan for områder, "Indsatsplan for at sikre forsyningen af drikkevand ved Bjerringbro Nord og Syd". I miljøgodkendelsen skal der fastsættes vilkår, så denne lever op til indsatsplanen. I indsatsplanen er der målsætning om, at belastningen med nitrat ikke må øges i indvindingsoplande til almene vandværker i forbindelse med miljøgodkendelse af husdyrbrug.

For arealer, der ligger i nitratfølsomt indvindingsområder, gælder det generelt, at der som minimum ikke må ske en merbelastning med nitrat, hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat per liter i ansøgt drift.

Mark nr. 1-0, 5-0, 6-0 og 40-1 ligger helt eller delvist i indvindingsoplandet til Gerning Vandværk og i nitratfølsomt indvindingsområde (NFI) jf. seneste viden. Mark nr. 60-0 ligger delvist i indvindingsoplandet til Vesterbro Vandværk. Der er derfor krav om ingen merbelastning med nitrat.

Mark nr. 8-0 ligger ikke i indvindingsoplande til almene vandværker eller i nitratfølsomt indvindingsområde.

Ansøger har valgt at anvende ekstra efterafgrøder, som virkemiddel til at nedbringe udvaskning af nitrat fra rodzonen. Der er i det ansøgte regnet med 3 % ekstra efterafgrøder. Ifølge ansøgningen vil nitratudvaskningen fra arealer i nitratfølsomme indvindingsområder være uændret ved den ansøgte drift i forhold til nudriften. Ansøgt drift har ifølge beregningerne en udvaskning på 64-81 mg nitrat/l fra arealer i nitratfølsomme indvindingsområder.

Ifølge beregninger i husdyrgodkendelse.dk overstiger udvaskningen af nitrat fra rodzone i ansøgt drift 50 mg nitrat per liter. Udvasningen af nitrat fra rodzone er uændret i ansøgt drift i forhold til nudrift.

Beskyttelsesniveauet i forhold til grundvand er dermed overholdt jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og "Indsatsplan for at sikre forsyningen af drikkevand ved Bjerringbro Nord og Syd".

Markvang Indsatsområde, Sdr. Vinge Indsatsområde og Hammel Indsatsområde

Mark nr. 31-0, 32-0, 33-0 og 38-0 ligger delvist i Indsatsområde Markvang og dele af de samme marker ligger også i Indsatsområde Sdr. Vinge. Mark nr. 72-1 ligger i Indsatsområde Hammel. Der er på nuværende tidspunkt ikke gennemført en kortlægning eller udarbejdet en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i disse områder. Indsatsplaner forventes vedtaget inden 2018 og vil på det tidspunkt sætte målsætning for udvaskning af nitrat til grundvandet og rammer for miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Ved en efterfølgende revurdering af miljøgodkendelsen vil indsatsplanen kunne indeholde mål og retningslinjer, som skal iagttages. På nuværende tidspunkt vurderes det alene, om nitratudvaskningen giver anledning til yderligere påvirkning af grundvandets tilstand i forhold til nitrat.

Mark nr. 32-0, 38-0 og 72-1 ligger i nitratfølsomme områder. Der er derfor krav om ingen merbelastning med nitrat.

Ansøger har valgt at anvende ekstra efterafgrøder, som virkemiddel til at nedbringe udvaskning af nitrat fra rodzonen. Der er i det ansøgte regnet med 3 % ekstra efterafgrøder. Ifølge ansøgningen vil nitratudvaskningen fra arealer i nitratfølsomme indvindingsområder være uændret ved den ansøgte drift i forhold til nudriften. Ansøgt drift har ifølge beregningerne en udvaskning på 64-81 mg nitrat/l fra arealer i nitratfølsomme indvindingsområder.

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra arealerne i henhold til beregninger fra ansøgningsystemet i ansøgt drift er uændret i forhold til nudrift. Det vurderes derfor, at projektet ikke giver anledning til en yderligere påvirkning af nitrat til grundvandsressourcen i områderne. Beskyttelsesniveauet i forhold til grundvand er dermed overholdt, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Udvaskningen i det ansøgte projekt er over 50 mg nitrat/l, som er kvalitetskravene for grundvand. Hvorvidt den samlede udvaskning i hele området er kritisk i forhold til kvalitetskravet vurderes i forbindelse med indsatsplanlægningen. Foreløbig vurderes, at det ansøgte projekt i sig selv ikke giver anledning til en yderligere påvirkning af grundvandets tilstand i forhold til nitrat i området, hvor udbringningsarealerne er placeret.

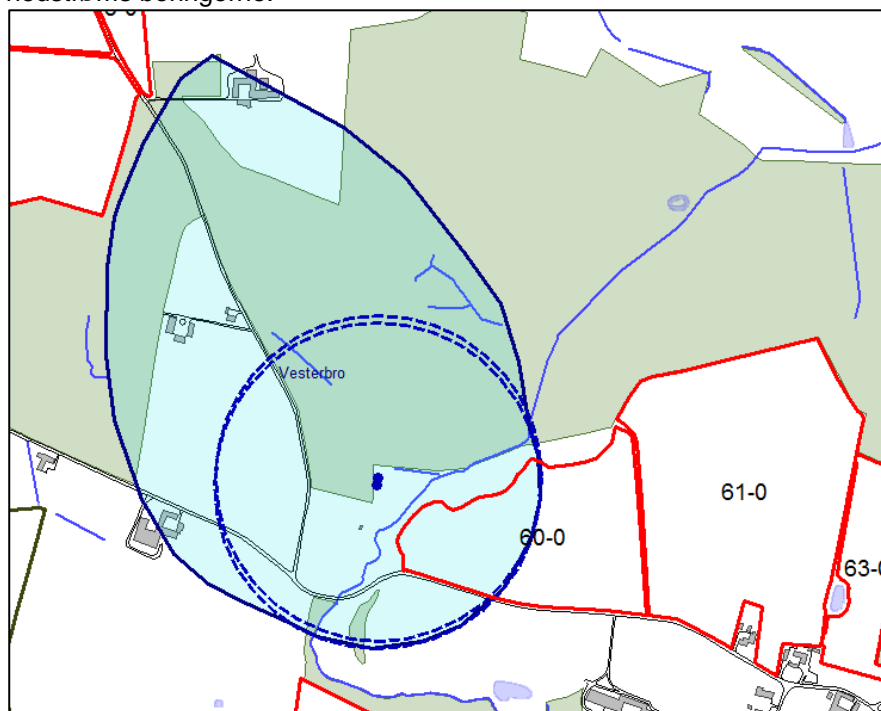
Område med drikkevandsinteresser (OD)

For de marker, der ligger i område med drikkevandsinteresser (OD), skal der ifølge Regionplan 2005 tages hensyn til drikkevandsboringer. Særligt, hvor de er placeret i nitratfølsomt indvindingsområde. Det generelle krav til nitratudvaskningen er, at den ikke må øges i de nitratfølsomme områder. Mark nr. 32-0 og 38-0 er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Da de samtidig er beliggende i indsatsområde er udvaskningen fra disse arealer vurderet ovenfor. Da ingen af de øvrige udbringningsarealer i OD ligger i nitratfølsomt område, vurderes det generelle krav at være opfyldt.

Boringer

I bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask mv. af sprøjter, er der krav om, at der ikke må påfyldes og vaskes marksprøjter indenfor 300 meter af almene og ikke-almene vandforsyningsanlæg.

Mark nr. 60-0 ligger inden for 300 meter beskyttelseszone til boringer til Vesterbro Vandværk og inden for indvindingsopland til Vesterbro Vandværk. Boringerne (DGU nr. 77.1319 og 77.1435) ligger ca. 85 nordvest for nærmeste del af marken. Indvindingsoplandet strækker sig mod nord, dvs. at udbringningsarealer ligger nedstrøms boringerne.

Figur 7.3.4 Indvindingsopland til Vesterbro Vandværk er vist med blå. Stiplede cirkler viser 300 meter beskyttelseszone til boringerne.

Boringerne er 22 meter dybe. I boring DGU nr. 77.1319 findes en stigende tendens for indhold af sulfat og en svingende/svagt nedadgående tendens for råvandets indhold af nitrat på ca. 0,5 mg nitrat/liter. I boring 77.1435 findes stigende tendens for indhold af sulfat, mens indhold af nitrat er konstant på ca. 1 mg nitrat/liter.

Der er ikke tale om nitratfølsomt indvindingsområde. Ifølge scenarieberegninger giver det ansøgte ikke anledning til øget udvaskning af nitrat i forhold til nudrift. Det vurderes, at det ansøgte ikke giver anledning til forringelse af grundvandskvaliteten ved Vesterbro Vandværks boringer.

Mark nr. 32-0, 32-1 og 38-0 ligger inden for 300 meter beskyttelseszone til boringer til Sdr. Vinge Vandværk og inden for indvindingsoplandet til Sdr. Vinge Vandværk. Nærmeste boring ligger ca. 25 meter syd for nærmeste del af mark 32-0. Sdr. Vinge Vandværk og boringer ligger i Randers Kommune.

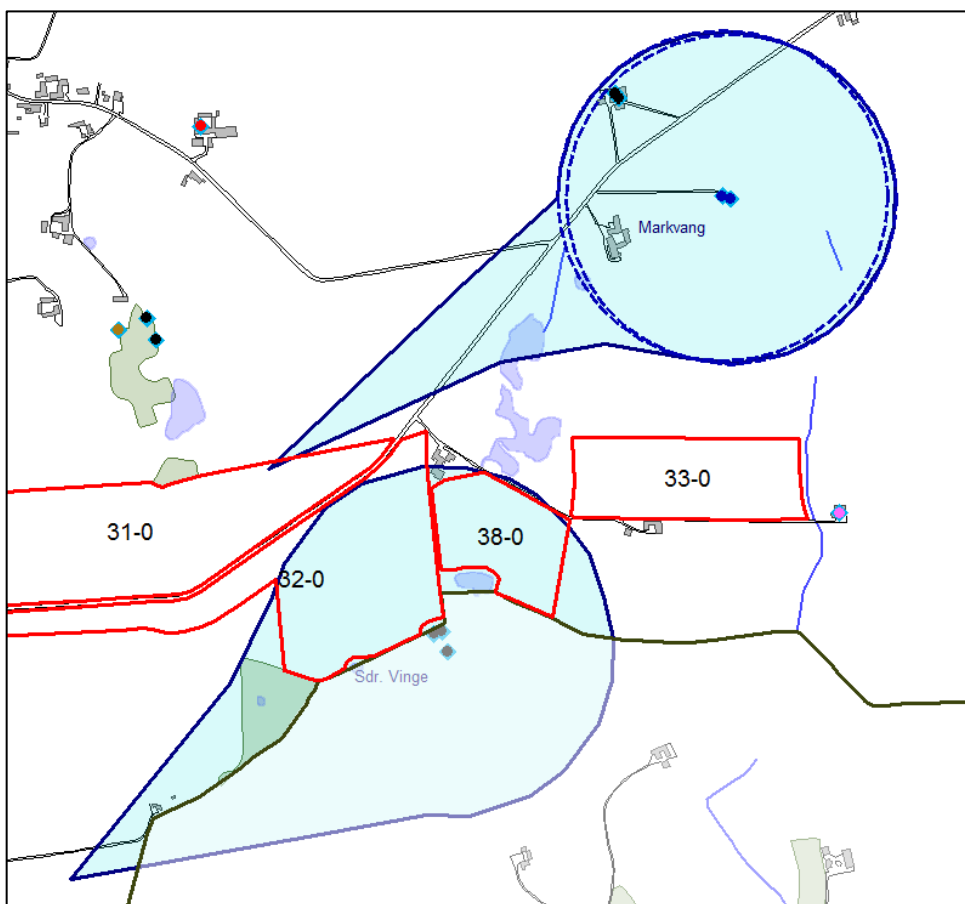
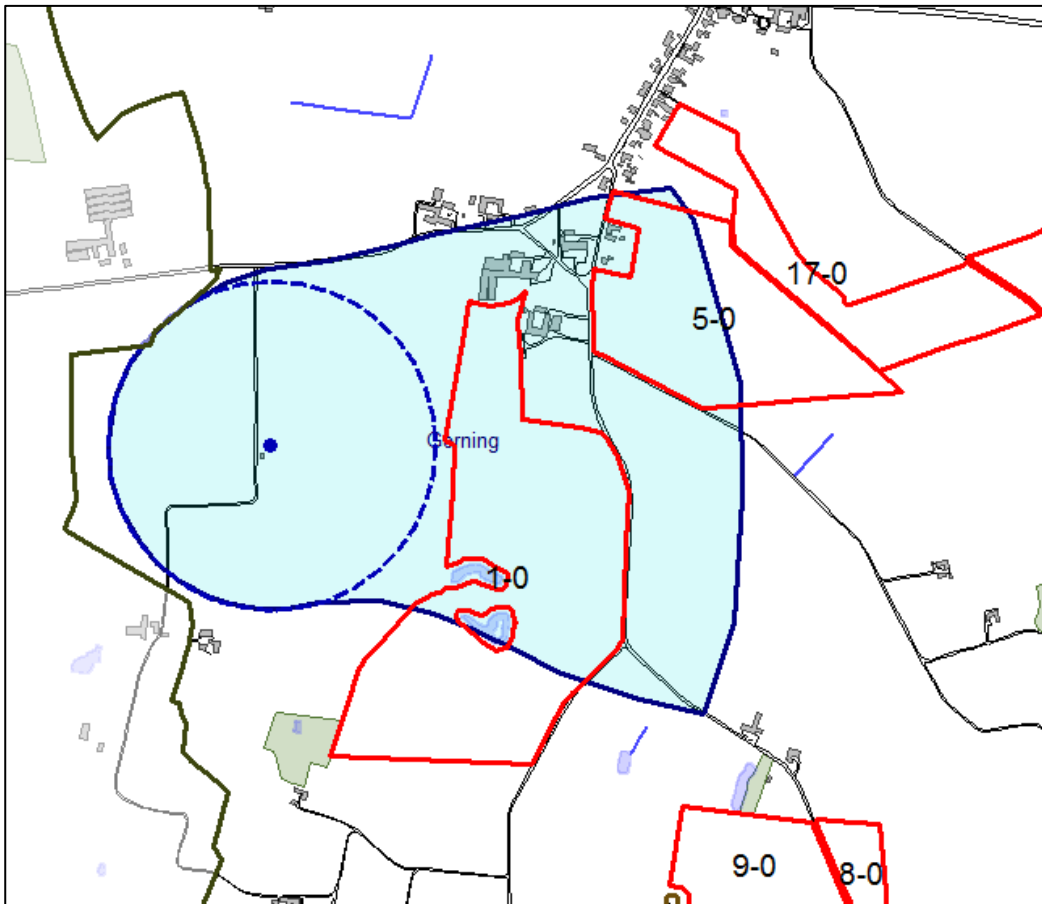

Fig. 7.3.5 Indvindingsopland til boringer vist med blå.

Der er tale om nitratfølsomt indvindingsområde. Det ansøgte giver ikke anledning til øget udvaskning af nitrat i forhold til nudrift.

Mark nr. 1-0 og 5-0 ligger inden for indvindingsopland til Gerning Vandværk. Nærmeste del af markerne ligger lidt over 300 meter fra boringen, DGU nr. 77.1496. Indvindingsoplandet strækker sig mod øst, dvs. udbringingsarealerne ligger opstrøms boringen.

Figur 7.3.6 Indvindingsopland til Gerning Vandværk er vist med blå. Den stiplede cirkel viser 300 meter beskyttelseszone til boringen.

Boringen er 78 meter dybe. I boringen ses en stigende tendens for råvandets indhold af sulfat og nitrat. Senest er målt 11 mg nitrat/liter.

Det er nitratfølsomt indvindingsområde. Ifølge beregningerne giver det ansøgte ikke anledning til øget udvaskning af nitrat i forhold til nudrift. Det vurderes derfor, at det ansøgte ikke giver anledning til forringelse af grundvandskvaliteten ved Gerning Vandværks boring.

De øvrige marker ligger ikke umiddelbar nærhed til borerne til almene vandværker. Der ligger en række enkeltindvindere i området. Deres borerne ligger ikke problematisk i forhold til det ansøgte.

Samlet vurdering grundvand

Det ansøgte overholder beskyttelsesniveauet i forhold til grundvand jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og vurderes ikke at give anledning til væsentlig forringelse af grundvandskvaliteten i de områder, hvor udbringingsarealerne ligger. Vilkår til andel af ekstra efterafgrøder på arealerne skal sikre at beskyttelsesniveau overholdes.

7.4 Vandløb og søer

Kommunens bemærkninger og vurdering

Vandhuller ifm. anlæg

Der er en del vandhuller beliggende indenfor 1.000 meter fra anlægget (**se oversigtsskemaet, bilag 6**), nærmeste vandhul er beliggende ca. 300 meter fra anlægget.

Vandhullerne er besigtiget i 2009. I vandhul 350 meter sydvest for anlægget er fundet lille vandsalamander. Vandhullerne vurderes ikke at blive påvirkede af den forøgede meremission fra anlægget.

Vandhuller i tilknytning til udbringningsarealer

Ingen af vandhullerne er beliggende på væsentligt skrånede terræn, dvs. hældning < 6 grader. Det vurderes, at de generelle lovpligtige 2 meter bræmmer og 10 meter randzoner er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke sker påvirkning af vandhullerne, som følge af udbringning af husdyrgødning.

Vandløb ifm. anlæg

Der er ikke åbne vandløb indenfor 1.000 meter fra anlægget.

Vandløbsnære arealer

Følgende udbringningsarealer i Favrskov Kommune er beliggende i nær tilknytning til vandløb / vandløbssystemer:

33-0 Torup bæk, der på strækninger er B0-målsat

60-0, 65-0, 65-1 Aldrup bæk, der på strækninger er B0-målsat

For alle arealer i Favrskov Kommune er terrænet ikke væsentligt skrånende ned mod vandløbet, dvs. hældning < 6 grader. Det vurderes, at de generelle lovpligtige 2 meter bræmmer og evt. 10 meter randzoner er tilstrækkelig til at sikre, at der ikke sker påvirkning af vandløbene, som følge af udbringning af husdyrgødning.

7.5 Ammoniak og natur

Kommunens bemærkninger og vurdering

Gennemsnits-depositionen af kvælstof-komponenter i Favrskov Kommune er 15 kg N/ha/år, i 2009.

De seneste depositionsregninger kan ses på hjemmesiden:

<http://www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/>

Lokalt ved anlægget (i 10x10 km grid) er ammoniakdepositionen beregnet til 12,918 kg N/ha/år, i 2011.

Den samlede emission fra anlægget er beregnet til:

5.159,81 kg N/år.

Meremissionen fra anlægget er beregnet til:

1.385,52 kg N/år.

Natura 2000, kategori 1 (iht. husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 1)

Anlæg

I henhold til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 1280 af 8/11 2013) afhænger den maksimale tilladte totaldeposition i Natura 2000 området af antallet af husdyrbrug i nærheden, eksempelvis 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

Nærmeste EF-habitatområde er Gudenå og Gjern Bakker beliggende i Silkeborg Kommune, 5,8 km S for anlægget.

Nærmeste EF-habitatområde i Favrskov Kommune er Bjerre Skov, 17 km NØ for anlægget.

Grundet stor afstand fra anlægget til nærmeste EF-habitatområde i Favrskov Kommune vurderes naturområdet ikke at blive påvirket af ammoniakemission fra anlægget.

Udbringningsarealer

Nærmeste udbringningsareal i Favrskov Kommune er beliggende ca. 4 km fra EF-habitatområdet Gudenå og Gjern Bakker. Grundet den store afstand vurderes naturområdet ikke at blive påvirket af ammoniak som følge af udbringning af husdyrgødning.

§ 7 naturtyper, kategori 2 (iht. husdyrlovens § 7 stk. 1, nr. 2)

I henhold til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 1280 af 8/11 2013) må der i det pågældende § 7 areal max. være en totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Anlæg

Nærmeste § 7 naturtype i Favrskov Kommune er beliggende ca. 2.880 meter fra anlægget.

Grundet den store afstand fra anlægget til § 7 arealet vurderes grænsen på 1,0 kg N /ha pr. år ikke at være overskredet, og der stilles dermed ikke vilkår mht. ammoniakemission fra anlægget.

Udbringningsarealer

Følgende udbringningsarealer i Favrskov Kommune er grænsende op til § 7: areal 68-0, 69-0,69-1, 71-0, 72-0, 72-1 er beliggende i bufferzone II og 71-0, 72-0 er delvis beliggende i bufferzone I.

I henhold til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 1280 af 8/11 2013) må der max. være en totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år på denne naturtype.

Ammoniakpåvirkningen som følge af udbringning med husdyrgødning er reguleret via generelle regler, hvor der bl.a. er krav om nedfældning på sort jord og græsmarker (husdyrgødningsbekendtgørelsen, bek. nr. 915 af 27/6 2013). Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde, er i udpræget grad et lokalt fænomen, og den reelle påvirkning vil afhænge af praksis i det enkelte år.

På de pågældende udbringningsarealer udbringes flydende svinegylle med slæbeslanger eller ved nedfældning. I henhold til Miljøstyrelsens elektroniske vejledning (Wiki vejledningen) er tabet af ammoniak i forbindelse med anvendelse af flydende husdyrgødning betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved

udbringning af svinegylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter.

Det pågældende § 7 areal (id.nr. 1346) er besigtiget af Favrskov Kommune den 6. august 2009. Ved besigtigelsen blev der registreret typiske arter kendetegnende for surt overdrev såsom græsbladet fladstjerne, almindelig kamgræs og liden klokke. Der var også mere næringstolerante arter såsom alm hønsetarm, stor nælde, mælkebøtte, hvid kløver og ager tidsel.

Surt overdrev har iht. *Ammoniakmanualen* (tabel 1, DMU, 2005) en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år. Set i forhold til baggrundsdepositionen på 12,918 kg N/ha/år er den nedre tålegrænse på 10 kg N/ha/år overskredet. Det vurderes kun, at være de nærmeste 5-10 meter af overdrevet, som bliver påvirket af ammoniak, som følge af udbringning med husdyrgødning.

På baggrund af ovenstående, vurderes der kun at være en begrænset påvirkning af ammoniak i det pågældende overdrev, som følge af udbringning af husdyrgødning. Dermed stilles der ikke vilkår ift. udbringning af husdyrgødning vedrørende det pågældende § 7 areal.

§ 3 beskyttet natur, kategori 3 (heder, moser og overdrev samt ammoniakfølsomme skove)

I henhold til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 1280 af 8/11 2013) må der max. være en merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år i den pågældende naturtype.

Anlæg

Indenfor 1.000 meter fra anlægget er beliggende fire og en ammoniakfølsom skov. Den nærmeste mose ligger i en afstand på 350 meter fra anlægget, skoven ligger i en afstand på 100 meter fra anlægget. **(se oversigtsskemaet, bilag 6),**

Der er foretaget ammoniakberegning til skoven.

Her er der beregnet en merdeposition på 1,1 kg N/ha/år og en totaldeposition på 4,2 kg N/ha/år.

Grundet den store afstand fra anlægget til moserne, vurderes kravet om max. merdeposition på 1 kg /ha/år at være overholdt, og der stilles ikke vilkår mht. ammoniakemission fra anlægget.

Den nærmeste del af skoven er driftsskov og tilplantet efter 2010. Det vurderes, at der er mindre partier i skovbevoksningen, som kan være ammoniakfølsom skov. Partiet tættest på anlægget er målt til ca. 3.600 m² og betegnes mere som krat. De øvrige skovpartier, som kan være ammoniakfølsomme ligger mere end 200 meter væk fra anlægget. På baggrund af, at det er en mindre bevoksning der ikke kan sammenlægges med driftsskoven, og ikke kan betegnes som skov og afstanden er større end 100 meter til de skovbevoksninger, som kan henregnes under ammoniakfølsom vurderes det, at der ikke kan stilles vilkår mht. ammoniakemission fra anlægget.

Udbringningsarealer

Flere § 3 arealer i Favrskov Kommune grænser op til udbringningsarealer (se oversigtsskemaet, bilag 6).

Her nedenfor gøres der nærmere rede for det mest følsomme moseområde

- Mose nr. 1376 grænsende op til udbringningsareal 1-0 og beliggende indenfor 1.000 meter af anlægget.

Arealet er besigtiget den 20. juli 2011 af Favrskov Kommune.

Blandt andet registreret arter såsom bukkeblad, hedelyng, hundehvene, kragefod, smalbladet kæruld, eng nellikerod, dynd padderok, kær snerre, almindelig star, hirse star, krogneb star, vandnavle og sphagnum sp.

Naturtyperne Mose har en tålegrænse på 5-25 kg N/ha/år, her vurderet til fattigkær og hedemoser med en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år (Ammoniakmanualen, tabel 1, DMU 2005).

Ammoniakpåvirkningen som følge af udbringning med husdyrgødning er reguleret via generelle regler, hvor der bl.a. er krav om nedfældning på sort jord og græsmarker (husdyrgødningsbekendtgørelsen, bek. nr. 915 af 27/6 2013). Ammoniakpåvirkningen fra et udbringningsareal til et naturområde, er i udpræget grad et lokalt fænomen, og den reelle påvirkning vil afhænge af praksis i det enkelte år.

Ifølge Natur og Miljøklagenævnets praksis og med henvisning til notat fra DMU (2005) vil en merdeposition på 1 kg N/ha/år eller mindre, som altovervejende hovedregel efter den tilgængelige viden, ikke medføre, at der sker en tilstandsændring af den pågældende naturtype, uanset hvilken tilførsel der sker samlet set til området på ansøgningstidspunktet. Det fremgår af bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (bek. nr. 1280 af 8/11 2013), at kommunen kan stille krav om max. merdeposition på 1 kg N/ha/år men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1 kg N/ha/år.

Set i forhold til baggrundsdepositionen på 12,918 kg N/ha/år, er den nedre tålegrænse på 10 kg N/ha/år, for mosen overskredet. Eftersom de pågældende udbringningsarealer, som grænser op til naturarealerne, ifølge oplysningerne i ansøgningsskemaet ikke vurderes at blive tildelt mere eller anden type husdyrgødning ift. tidligere, er det kommunens vurdering, at naturarealerne ikke modtager en merdeposition på over 1 kg N/ha/år som følge af udbringning af husdyrgødning. Dermed stilles der ikke vilkår om ammoniak-reducerende tiltag i forbindelse med udbringning af husdyrgødning udover de almene regler om nedfældning, herunder krav om nedfældning på sort jord.

7.6 Arter med særlige beskyttelseskrav (BILAG IV arter m.m.)

Kommunens bemærkninger og vurdering

Ifølge EF-habitatdirektivets artikel 12 skal der sikres en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter. En godkendelse må ikke kunne beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er listet i habitatdirektivets bilag IV, a eller ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, b.

Kommunalbestyrelsen skal vurdere om merbelastningen med ammoniak, nitrat og fosfor vil skade yngle- og rasteområder for de strengt beskyttede arter på direktivets bilag IV. Herudover har kommunalbestyrelsen i hht. Rio-konventionen en generel forpligtelse til at standse tilbagegangen i biodiversitet.

Der er ikke kendskab til bilag IV arter indenfor 1.000 meter fra anlægget eller i tilknytning til udbringningsarealerne. Der er kendskab til lille vandsalamander i vandhul (id.nr. 1378) nær udbringningsareal 40-1, 350 m SV for anlægget. Lille vandsalamander er fredet, hvilket betyder, at de ikke må samles ind eller slås ihjel.

I forbindelse med i øvrigt lovlige driftsændringer, der ikke kræver tilladelser, godkendelser m.m. efter anden lovgivning, er det lodsejers eget ansvar at sikre sig at driftsændringer ikke skader bilag IV-arters yngle- og

rasteområder, såfremt der senere skulle vise sig, at være forekomst af arter med særlige beskyttelseskrav tæt på anlægget eller i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne. For yderligere oplysninger henvises til hæftet: "Landbrugsdrift og beskyttelse af særlige arters yngle- og rasteområder" som kan downloades på www.landbrugsinfo.dk eller www.nst.dk

I øvrigt forudsættes det, at de stillede vilkår i godkendelsen overholdes, samt at de generelle regler for etablering af dyrkningsfrie bræmmer og håndtering af udbringning af husdyrgødning overholdes. Af særlig betydning er desuden en hurtig reaktion og hensigtsmæssig adfærd i tilfælde af gylleuheld.

7.7 Fredede fortidsminder og beskyttede diger

Kommunens bemærkninger og vurdering

- mark 6-0, ligger indenfor fortidsmindebeskyttelseslinje til 2 gravhøje. Der er mere end 2 meter til gravhøjens fod. Uden betydning for almindelig dyrkning af arealerne.
- mark 6-0. beskyttet dige langs skovbryn v. ammoniakfølsom skov
- mark 61-0 og 63-0 beskyttet dige langs skovbryn v. ammoniakfølsom skov samt mellem mark 61-0 og 63-0.
- mark 65-0 beskyttet dige langs sydlige grænse af marken.

Sten- og jorddiger er beskyttet af Museumslovens § 29a, og må derfor ikke ødelægges eller indgå i udbringningsarealer.

7.8 Konsekvensvurdering

Det påhviler Favrskov Kommune konkret at vurdere om en ansøgt aktivitet vil være i overensstemmelse med Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (nr. 408 af 01/05/2007) (Habitatbekendtgørelsen).

I henhold til habitatbekendtgørelsen må der ikke gives tilladelse m.v., der kan indebære, at yngle- og rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter beskadiges eller ødelægges. I de internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) skal der sikres eller genoprettes en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Der er foretaget en konsekvensvurdering af om den ansøgte produktionsændring vil medføre forringelse af levesteder for Bilag IV-arter og/eller indvirke negativt på Natura 2000-områder.

Det vurderes, at udvidelsen ikke medfører forstyrrelser og forringelser for de arter, som de internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget på baggrund af. Grundet stor afstand fra anlægget er der endvidere ikke Natura 2000-områder, som berøres af ammoniak emissionen fra anlægget.

8. Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøteknisk redegørelse

Her skal gives en redegørelse for anvendelse af bedst tilgængelig teknik inden for områderne:

- Foder
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi
- Udbringning af husdyrgødning, samt
- Management (godt landmandskab) herunder brug af farlige stoffer

Her skal også foretages en beregning af BAT niveauerne for ammoniak og fosfor, ud fra Miljøstyrelsens *Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT)*

BAT-beregning, ammoniak - eksisterende stalde:

15.440 slagtesvin fra 51-107 kg på drænet gulv og spalter

1.428 slagtesvin på delvis spaltegulv

15.440 slagtesvin x 0,4 kg N x 0,814 = 5.029 kg N

1.428 slagtesvin x 0,36 kg N x 0,814 = 418 kg N

I alt 5.447,4 kg N

Beregninger i Husdyrgodkendelsen er vist nedenfor:

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-145,70 kgN/år

Ammoniaktab i nudrift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	0
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	3068,64
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	1636,48
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	454,68
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	0,00

Resultat af beregninger af ammoniaktab på produktionsniveau

StaldID	Kode for staldsystem	Ammoniaktab fra reference staldsystem (kgN/år)	Ammoniaktab fra valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (kgN/år)	Effekt af valgt staldsystem (%)	Effekt af miljøteknologi (kgN/år)	Effekt af foderoptimering m.m. (kgN/år)	Effekt af miljøtiltag lager (kgN/år)	Faktisk ammoniaktab fra stald og lager (kgN/år)
ST-195174	SvSI04	3349,03	3359,29	-10,26	-0,31%	0,00	0,00	0,00	3359,29
		5409,42	5413,37	-3,96	-0,07%	0,00	621,53	0,00	4791,84
ST-198192	SvSI02	498,32	415,00	83,32	16,72%	0,00	0,00	0,00	415,00
		500,30	415,68	84,62	16,91%	0,00	47,71	0,00	367,97
Sum	Nudrift	3847,35	3774,29	73,06		0,00	0,00	0,00	3774,29
	Ansøgt	5909,72	5829,05	80,66		0,00	669,24	0,00	5159,81

BAT-beregning fosfor - eksisterende stalde:

377,48 DE x 20,5 kg P = 7.738,34 kg P

Beregningerne i Husdyrgodkendelsen er vist nedenfor:

Ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, kår, geder	DE - svin og andre dyr
Volshøj	Fjerkrægylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Volshøj	Svinegylle	30751,21	7730,58	0,00	377,47
Volshøj	Kvæggylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Volshøj	Minkgylle	0,00	0,00	0,00	0,00
Volshøj	Dybstrøelse	0,00	0,00	0,00	0,00
Volshøj	Fast gødning	0,00	0,00	0,00	0,00
Volshøj	Ajle	0,00	0,00	0,00	0,00
Volshøj	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00
Volshøj	Svinegylle	15652,00	3739,00	0,00	167,90

Management

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne.

Dette søges opnået dels ved reduceret vand- og energiforbrug jf. ovenstående, dels ved reduktion af ammoniakfordampning fra stalde. Desuden fokuseres der også på, ved god hygiejne og bekæmpelsesmidler, at holde skadedyr fra ejendommen. Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, pesticider og brændstof. Al produktion tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes i henhold til APV. Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Der foretages daglig kontrol og løbende vedligeholdelse af anlægget, og en gang årligt bliver foderanlægget gennemgået af leverandør.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle eller brand er beskrevet, og medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge.

Rengøring og desinficering

Vandforbruget ved rengøring af staldene minimeres ved at iblødsætte staldene og derefter vaske med højtryksrensere og desinficeres efter hvert hold.

Overbrusning i svinestalde

Der er overbrusning i alle stalde. I staldene bliver overbrusningen brugt til at styre dyrenes gødningsadfærd, og til nedkøling af dyrene i varme perioder. Ved at overbrusningen er placeret over spaltearealet viser forsøg at det faste gulv holdes fri for gødning. På varme dage øges intensiteten af overbrusningen.

Bedste tilgængelige staldteknologi

Til søer, smågrise og slagtesvin findes følgende teknologiblade

- Svovlsyrebehandling af gylle
- Køling af gylle i svinestalde
- Luftrensning
- Delvist fast gulv

BAT-niveauet er overholdt ved at der anvendes de nye normer, der er i Husdyrgodkendelse.dk.

Bedst tilgængelige stald teknologi fravalgt

- Svovlsyrebehandling af gylle er fravalgt da det har en meget stor etableringsomkostning, samt det ikke er nødvendigt for overholdes af BAT-kravet.
- Luftrensning er fravalgt da luftrensning ikke er nødvendigt for at overholde kravene til ammoniakfordampning fra anlægget.
- Gyllekøling er fravalgt da luftrensning ikke er nødvendigt for at overholde kravene til ammoniakfordampning fra anlægget, og det er ikke muligt at etablere i det eksisterende anlæg.

Bedriftens ansvarlige har fokus på, hvilke staldsystemer der er bedst anvendelige i relation til miljø, og dermed tab af ammoniak til omgivelserne, samt til dyrenes velfærd.

Bedriften og det tilhørende produktionsanlæg bygger på principper der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter.

Bedriften er tilsluttet Gerning vandværk, hvilket betyder at vandforbruget registreres. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift, herunder bl.a. vask og rengøring, forbrug til dyr m.m.

Staldene bliver kontrolleret dagligt, og hvis der opstår utilsigtet og synligt vandspild vil det blive opdaget og repareret med det samme.

Stiger vandforbruget vil rørsystemet blive gennemgået og kalibreret om nødvendigt, så en evt. lækage vil blive stoppet hurtigst muligt.

Drikkeniplerne er placeret i fodertrugene for at mindske vandspildet minimeres

Opbevaring af husdyrgødning

Der er fast låg på fortank. På gyllebeholdere etableres der et tæt flydelag i form af snittet halm.

Udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse. Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen udbringes med slæbeslanger i afgrøderne eller nedfældes i sort jord forud for etablering af vårsæd og i græs.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle udbringes på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer eller vandløb nær udbringningsarealerne.

Når der udbringes husdyrgødning og efterfølgende suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Der vil være lugtgener i forbindelse med udbringning af gylle på udbringningsarealerne.

Udbringningen af husdyrgødning vil være begrænset til få dage om året og arbejdet foretages, så vidt det er muligt, indenfor normal arbejdstid.

Ved udbringning af husdyrgødning tages der hensyn til naboer.

Udbringning af gylle foretages primært med slangeudlægger i veletableret afgrøde eller det nedfældes i græsmarker og på sortjord for at minimere lugtgener og mindske ammoniakfordampningen.

Pumpning og håndtering af husdyrgødning i øvrigt foregår normalt indenfor normal arbejdstid.

Forbrug af vand og energi

Vandbesparende foranstaltninger

Ejendommen er tilsluttet Gerning Vandværk. Vandforbruget opgøres 1 gang om året.

Vandbesparelser opnås ved at drikkepiplerne er placeret i fodertrugene.

Vandforbruget ved rengøring af stalde minimeres ved at iblødsætte staldene og derefter vaske med højtryksrensere.

For at minimere unødigt spild gennemgås drikkepipler og vandrør jævnligt for utætheder. Der vil dagligt være en visuel kontrol og ved vask af staldene. Eventuelle lækager reparerer så vidt muligt med det samme.

Energibesparende foranstaltninger

Der anvendes for så vidt muligt lysstofrør i de forskellige staldafsnit. Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 6 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere indenfor kl. 05.30-23.00.

Staldbelysningen rengøres efter hvert hold.

Ved hver vask vil ventilatorskaktene blive rengjort, så modstanden mindskes så meget som muligt.

Ventilationen er styret af temperatur, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget.

Kommunens bemærkninger og vurderinger

Kommunen skal vurdere BAT i forholdt til BREF, et EU-referencedokument samt i forhold til Miljøstyrelsens *Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT)* (*Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier*).

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller udvidelse på en bedrift.

BAT emissionsniveau for ammoniak og fosfor

Ammoniak

Miljøstyrelsen har som ovenfor nævnt udarbejdet en række vejledninger i opnåelige emissionsgrænseværdier for ammoniak og fosfor ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for forskellige dyretyper og forskellige besætningsstørrelser. Der er angivet niveauer for både nybyggeri og renoveringer samt for eksisterende staldanlæg (Vejledningerne kan findes på www.mst.dk).

Favrskov Kommune vurderer, at BAT-kravet for emissionen af ammoniak, som er beregnet ovenfor, i den Miljøtekniske redegørelse, til 5.447,4 kg ammoniak-N pr. år, er det emissions krav som anlægget skal overholde. Den faktiske emission af ammoniak er beregnet til 5.159,8 kg ammoniak-N. Anlægget overholder således BAT-emissionskravene for ammoniak.

Fosfor

Favrskov Kommune vurderer, at BAT-kravet for emissionen af fosfor, som er beregnet ovenfor, i den Miljøtekniske redegørelse, til 7.738,34 kg fosfor pr. år, er det emissions krav som anlægget skal overholde. Den faktiske emission af fosfor er beregnet til 7.730,58 kg P. Anlægget overholder således BAT-emissionskravet for fosfor.

BAT- emissionskravene for fosfor er overholdt for det ansøgte projekt, via følgende indretninger og tiltag:

- Der anvendes nedsatte mængder af fosfor i foderet til søerne som beskrevet i afsnit 4.4.

BAT-krav jævnfør BREF

I BREF – et EU referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, er der beskrevet en række forhold, som intensiv husdyrproduktion skal leve op til. Det drejer sig om:

- Foder
- Staldindretning
- Opbevaring af husdyrgødning
- Forbrug af vand og energi
- Udbringning af husdyrgødning, samt
- Management (godt landmandskab)

Foder, staldindretning og opbevaring af husdyrgødning

Favrskov Kommune vurderer, at hvis anlægget overholder Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier, overholder anlægget BAT-kravet til foder, staldindretning (staldtype og staldteknologi) og opbevaring af husdyrgødning, i det ansøger har valgfrihed til at vælge det eller de virkemidler han ønsker, for at opfylde kravet til ammoniak og fosfor. Der ud over er kravene til opbevaring af husdyrgødning i BREF-dokumentet indarbejdet i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Forbrug af vand og energi

Ifølge BREFF-dokumentet er det BAT i forhold til vandforbrug at:

- rengøre stalde og udstyr med højtryksrensere efter hvert hold
- udføre regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild
- registrere vandforbruget
- detektere og reparere lækager

Ifølge BREFF-dokumentet er det BAT i forhold til energiforbrug at:

- anvende naturlig ventilation hvor dette er muligt
- for mekanisk ventilerede stalde: optimerer udformningen og styringen af ventilationssystemet for at opnå god temperaturkontrol og opnå minimumsventilation om vinteren
- for mekanisk ventilerede stalde: undgå modstand i ventilationssystemet ved hyppigt eftersyn og rengøring
- Anvendelse af lavenergi-belysning

Kommunen vurderer, at ansøgers tiltag med vand- og energibesparende foranstaltninger som beskrevet i afsnit 4.5 er BAT, der er dog stillet vilkår om at vand- og elforbruget skal aflæses og registreres årligt.

Udbringning af husdyrgødning

Ifølge BREF-dokumentet er det, med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne, BAT at:

- afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer
- at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer.
- at undlade at tilføre gødning til arealer der skråner, støder direkte op til vandløb,
- at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer
- at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres

Disse retningslinjer indgår i de danske regler vedrørende udbringning og anvendelse af husdyrgødning.

Det er derfor Favrskov Kommunes opfattelse, at ansøger i tilstrækkelig grad har indført de tiltag, der er BAT ved udbringning af husdyrgødning.

Management (godt landmandsskab)

Ifølge BREF-dokumentet er det, BAT at:

- have fokus på uddannelse af personale
- føre journal over forbrug af vand, energi, foder og spild samt journal over spredning af gødning på markerne
- have en beredskabsplan
- sikre reparation og vedligehold af bygninger og udstyr samt renholdelse af faciliteter
- planlægge produktionen så levering og fjernelse af produkter og spild foretages korrekt
- planlægge gødning af markerne korrekt

Det er Favrskov Kommunes vurdering, at ansøger ved overholdelse af dansk lovgivning, og med de tiltag, der er beskrevet i BAT-redegørelsen og i afsnittene 4.7 *Affald og forbrugsstoffer*, 4.8 *Egenkontrol og dokumentation* og 4.9 *Driftsforstyrrelser og uheld*, lever op til BAT for management (godt landmandsskab).

9. Alternativer

Miljøteknisk redegørelse

Alternativer

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv landbrugsproduktion. Det forventes, at det ansøgte projekt er fremtidssikret, og at det vil give gode arbejdsforhold for ejer og medarbejdere, og at det vil give en god dyrevelfærd for husdyrbruget.

0-alternativ

0-alternativet beskriver forholdene hvis ikke udvidelsen finder sted.

0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, og dermed ingen miljømæssige forbedringer vil blive inddraget i produktionen. Ved at ansøge om miljøgodkendelse nu, vil de nyeste fodernormer og -teknologier blive anvendt i produktionen, da ammoniakreduktionskravet på 30 pct. skal overholdes, samt Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier vil blive overholdt.

Kommunens bemærkninger og vurdering

Alternativer

Udvidelsen sker i eksisterende stalde. Det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af miljøvenlige gulvprofiler. Med det ansøgte foretages en forbedret udnyttelse af en eksisterende staldkapacitet. Kommunen har derfor ikke fundet det nødvendigt, at forlange andre alternativer undersøgt.

10. Lovgrundlag, planer og vejledninger

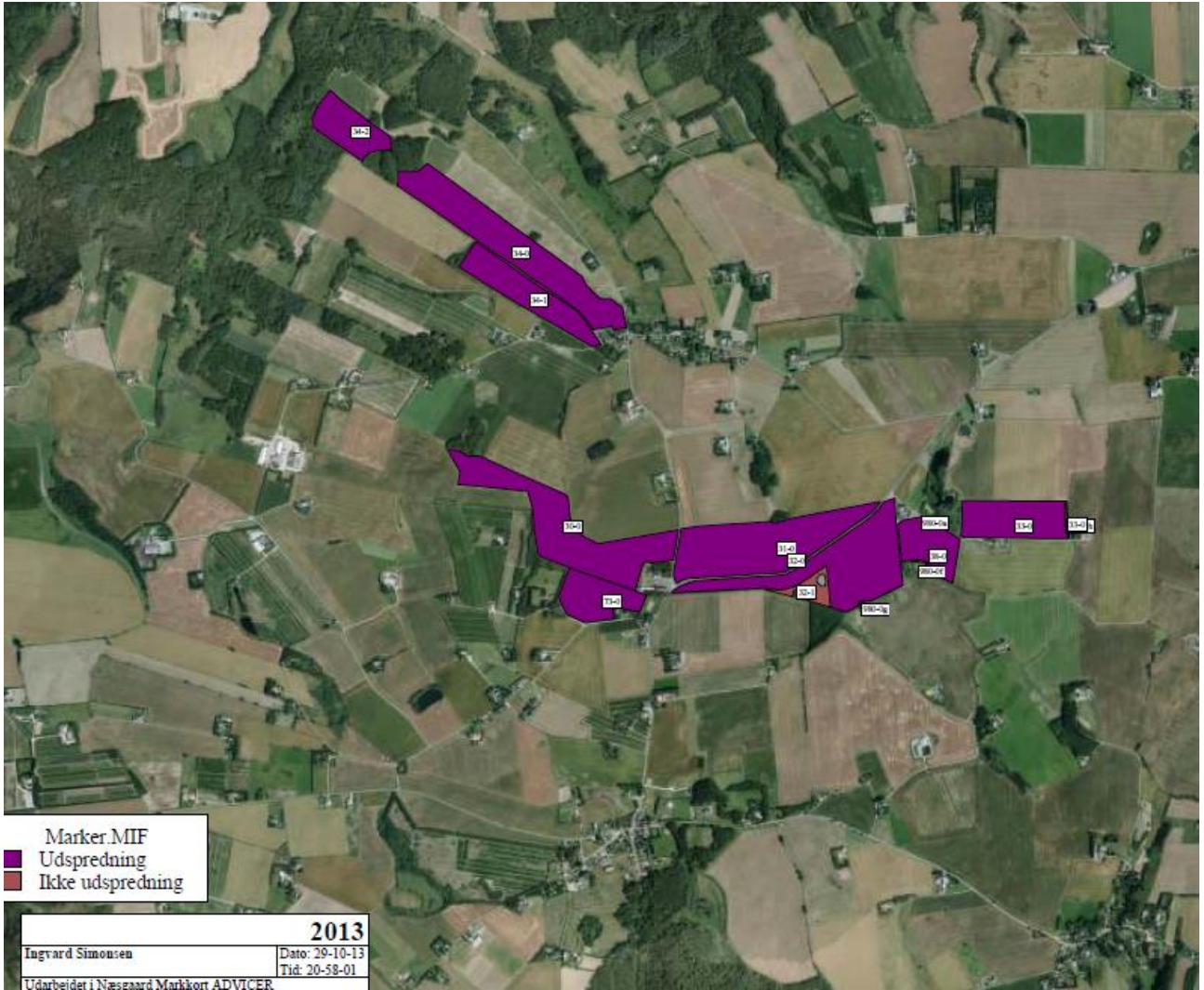
- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, jf. lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 med senere ændringer. (husdyrgodkendelsesloven)
- Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 853 af 30. juni 2014 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage. (husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse nr. 951 af 3. juli 2013 med senere ændringer. (naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse nr. 879 af 26. juni 2010. (miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007 med senere ændringer. (habitatbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse af lov nr. 932 af 24. september 2009) om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder (miljømålsloven)
- Lov nr. 591 af 14. juni 2011 om randzoner (randzonenloven)
- Lov nr. 553 af 1. juni 2011 om ændring af lov om naturbeskyttelse, lov om planlægning, lov om vandløb og forskellige andre love (Samleloven for Grøn vækst initiativer).
- Bekendtgørelse nr. 1321 af 21. december 2011 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.
- Bekendtgørelse nr. 1448 af 11. december 2007 om spildevandstilladelser m.v. (spildevandsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse nr. 1355 af 14. december 2012 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (vaskepladsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse om badevand og badeområder nr. 939 af 18/09/2012 (badevandsbekendtgørelsen)
- Lovbekendtgørelse nr. 1427 af 4. december 2009 om forurenede jord med senere ændringer (Jordforureningsloven)
- DS/EN1717 om tilbagestrømningssikring – Rørcenteranvisning 015.
- Vejledning til bekendtgørelse om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af bekæmpelsesmidler. Vejledning fra Miljøstyrelsen Nr. 1 2009
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT): Husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravæning (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen; Maj 2011.
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT): Husdyrbrug med konventionelt produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen; Maj 2011.
- Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT): Husdyrbrug med konventionelt produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) - omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12, Miljøstyrelsen; Maj 2011.
- Miljøstyrelsens Teknologiblad: Køling af gylle i stalde til søer og smågrise, version nr. 1 af 26. januar af 2011.
- Miljøstyrelsens Teknologiblad: Råprotein i sofoder, version 1 af 25. maj 2011.
- Miljøstyrelsens Teknologiblad: Fosforindhold i sofoder, version 1 af 25. maj 2011
- Miljøstyrelsens Teknologiblad: Råprotein i slagtesvinefoder, version 2 af 31. maj 2011.
- Miljøstyrelsens Teknologiblad: Fosforindhold i slagtesvinefoder, version 2 af 31. maj 2011
- Ekstern støj fra virksomheder, Vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5 fra november 1984.
- Vandplan 2010-2015 for Randers Fjord.
- Kommuneplan 13 for Favrskov Kommune

Bilag 1: Situationsplan

Bilag 2: Placering af udbringningsarealer

Bilag 3: Ansøgers beredskabsplan

UDKAST TIL:

Beredskabsplan for Margit og Ingvard Simonsen

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre	3
Brand- og evakuering	4
Overløb af gylle	5
Kemikalie- og oliespild	6
Stophaner / Hovedafbrydere	7
Strømsvigt	8
Transport af bekæmpelsesmidler	9
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)	10
Bilag B: Afløbsplan	11
Bilag C: Kort over flugtveje m.v. (beredskabsplan)	12

Udarbejdet af: Margit og Ingvard Simonsen d. 16. december 2013

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stalden.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe på kontoret i stuehuset.

Kort materiale

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen m.m. med angivelse af:

- Mark og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager(f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriale og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder mv.
- Vt. fald /kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne.

Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand m.m. tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i xx og har nr xxxx

Miljømyndighed	kontaktes på telefon	dag eller nat.
Falck	kontaktes på telefon	70102030	dag eller nat.
Brandvæsen	kontaktes på telefon	112	dag og nat.
Lægevagt	kontaktes på telefon	68463355	dag eller nat.
Tandlægevagt	kontaktes på telefon	dag eller nat.
Landbocenteret	kontaktes på telefon	87281800	dag.
Gråkjær Miljøcenter	kontaktes på telefon	70214488	dag.
Dyrlæge	kontaktes på telefon	86463546	dag eller nat.
Foderstofforretning	kontaktes på telefon	33687100	dag.
Elektriker	kontaktes på telefon	40632355	dag eller nat.
Smeden	kontaktes på telefon	86680810	dag eller nat.
VVS	kontaktes på telefon	86680810	dag eller nat.
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon	72175555	dag eller nat.
Ei-selskab	kontaktes på telefon	70151560	dag eller nat.

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne – hvor mange –
- Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget

Kontakt ejeren på tlf 86682589 / 20272589

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Brandslukker
- Brandslange
- Brandtæppe
- Vandslange

Se bilag X og X.

Overløb af gylle instruks

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank – RING 112

Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren på tlf 86682589 / 20272589

Kontakt miljømyndighederne ved tlf xxx

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til drænbrønd placeret ved stald (se bilag X).

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden af gylle. Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se bilag X)

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Graveredskab til xxx

Se bilag X og X.

Kemikalie og oliespild instruks

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren på tlf 86682589 / 20272589

Kontakt miljømyndighederne ved tlf xxxxx

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd (se bilag X).

Opdæmning kan evt. foretages med jord, halmballer og lignende afhængig af mængden og art. Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se bilag X)

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen.

- Halmballer
- Sand/jord
- Graveredskab til xxxx

Se bilag X og X.

Stophaner / hovedafbrydere

Vand:

Hovedhanen sidder ved xxxx

I xxxstald sidder stophanen ved xxxxx.

I xxxstald sidder stophanen ved xxxxx.

I xxxstald sidder stophanen ved xxxxx.

Når staldanlægget er bygget vil stophaner blive påført tegningerne.

Elektricitet:

Hovedafbryderen sidder ved xxxxx

EI-tavlesidder ved xxxxx

Nye ampere sikringer opbevares i xxxx

Der bruges automatsikringer

Afbrydere til xxx sidder ved xxxx

Afbrydere til xxx sidder ved xxxx

Afbrydere til xxx sidder ved xxxx

Når staldanlægget er bygget vil afbryderne blive påført tegningerne.

Se bilag X og X.

Strømsvigt instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper og lignende.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til EnergiMidt og forhør om varigheden af udfaldet.

Tlf 70151560

Eventuel iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

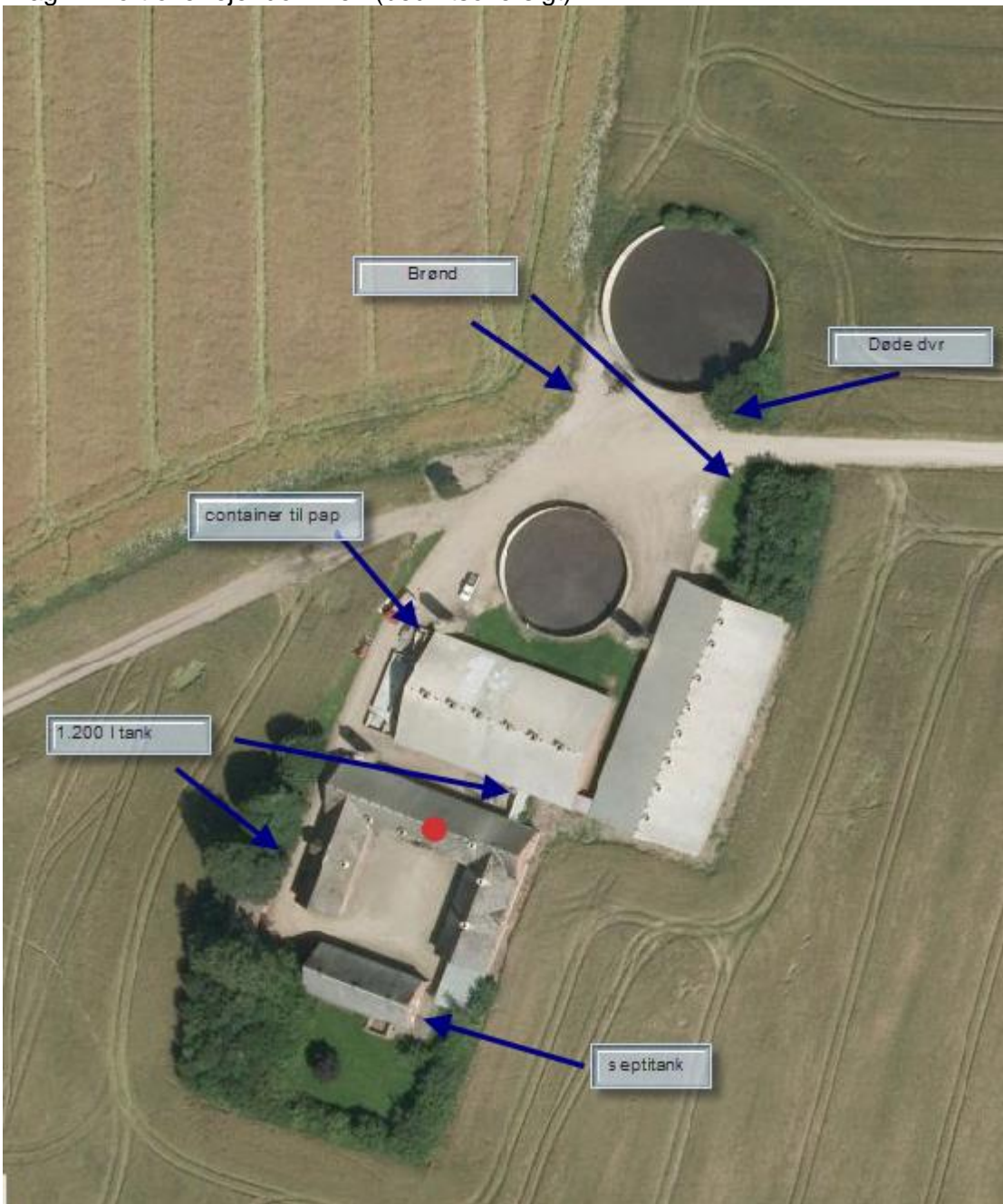
Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

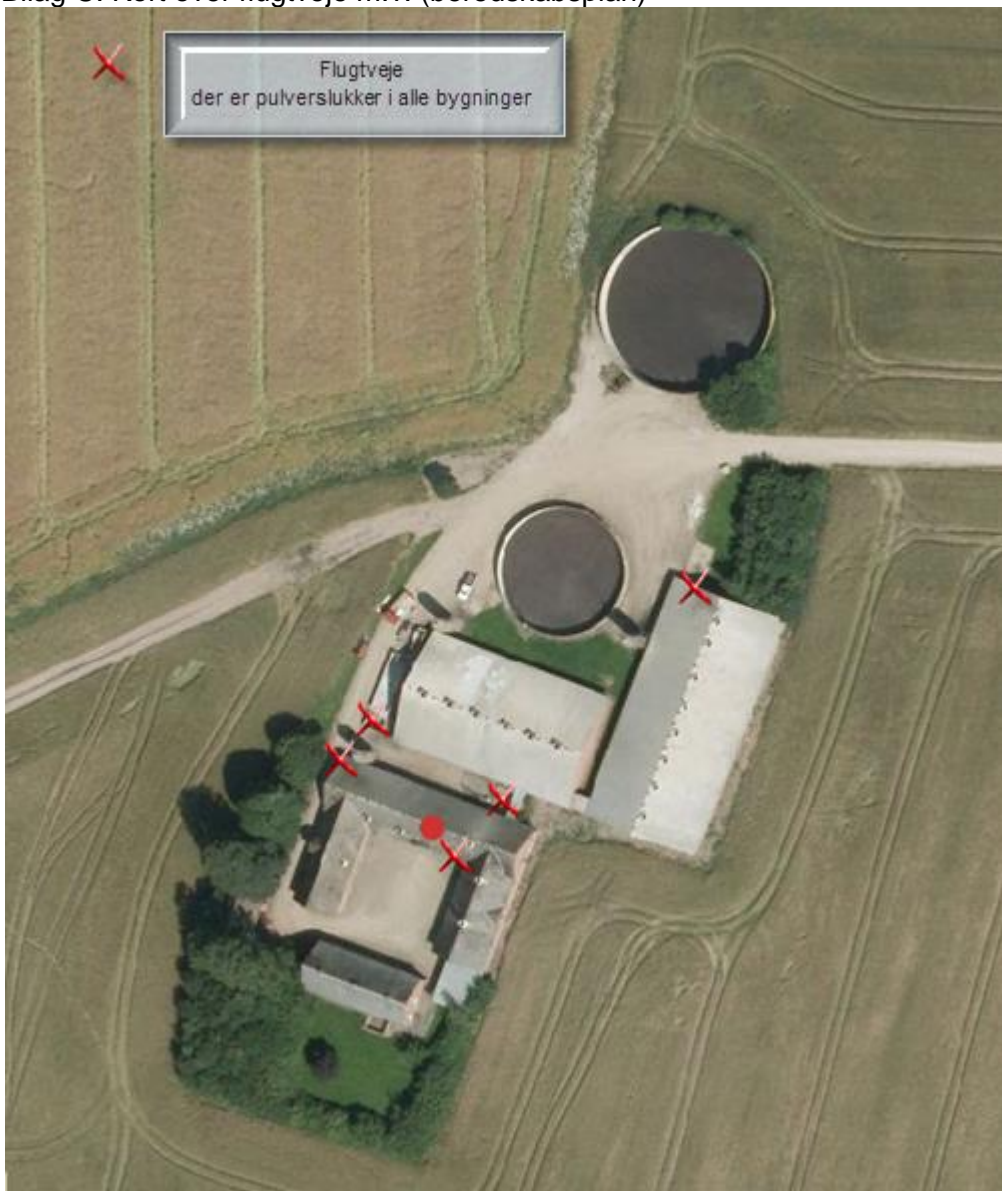
Bilag A: Kort over ejendommen (bedriftsoversigt)

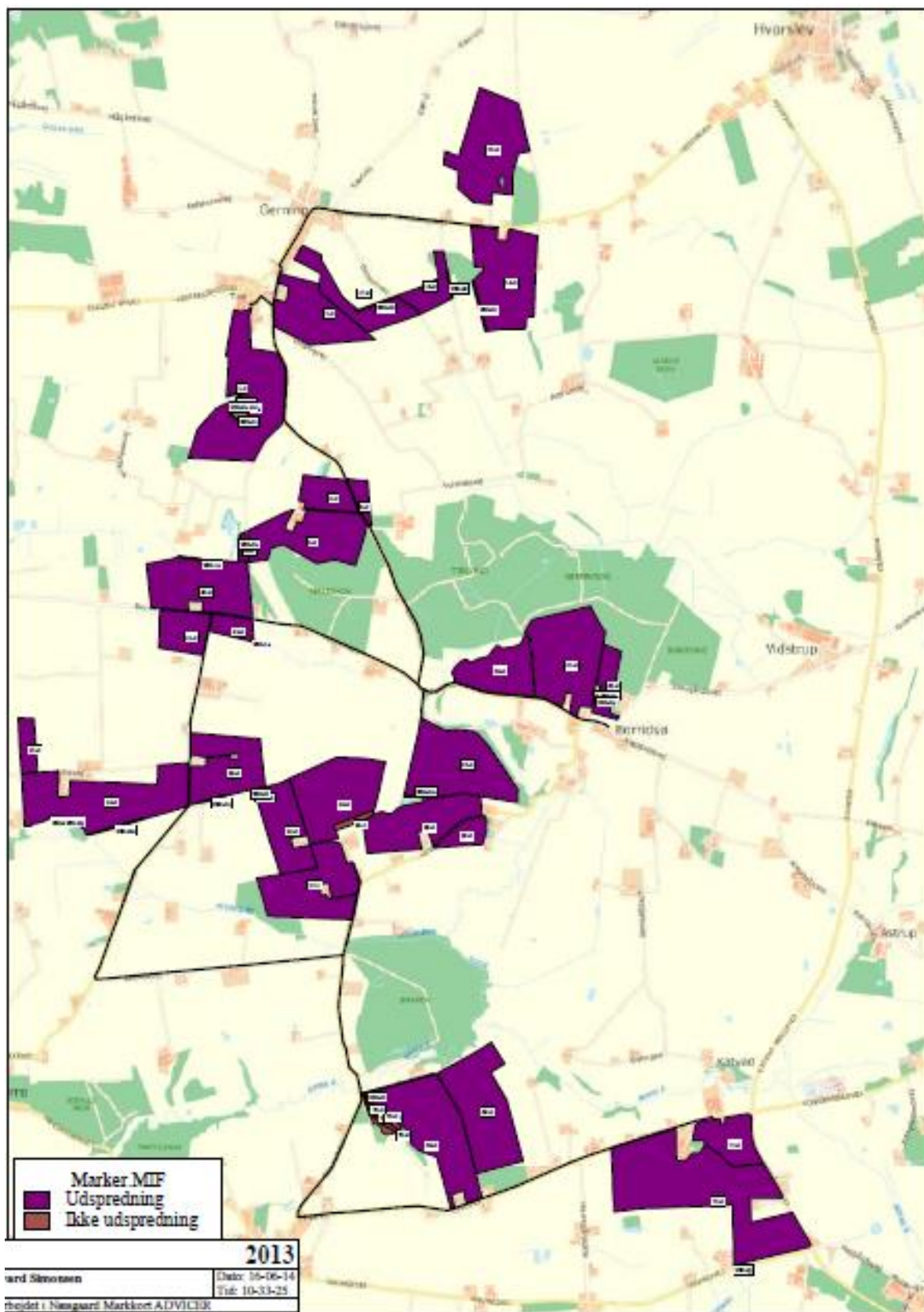
Bilag B: Afløbsplan

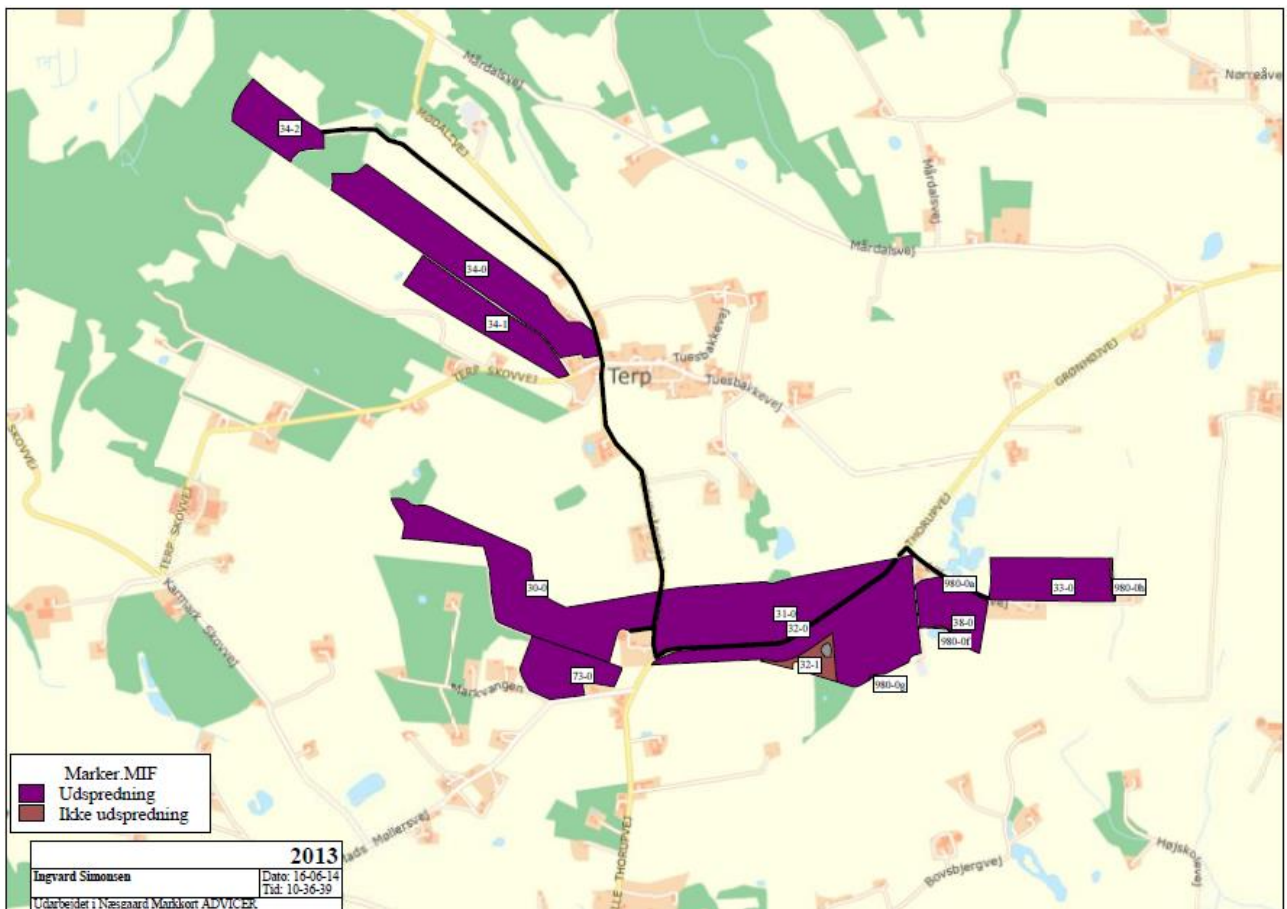

Bilag C: Kort over flugtveje m.v. (beredskabsplan)

Bilag 4: Kort over transportveje for gylle

Bilag 5: P-risikovurdering

Mark ID og størrelse	Jordbundsstyre Overjord / underjord fra Conterra	P-klasse, registreret	Hovedplan d og delopland (søer eller vådområder)	Transportveje	P-tal	Bemærkninger/Samlet vurdering	Konklusion Grøn farve angiver endelig konklusion
1-0	JB3/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		2,9-5	Lavbundsmarkering i midten. Vådområde på høje målebordsblade samme sted. Sydlig del af areal angivet som vådt på lave målebord. Der er med høj sandsynlighed drænet i den sydlige halvdel af marken.	Markeres som drænet. Skærpes til P- klasse 3 på halvdelen af arealet. Marken har været ejet i 31 år og landmanden forsikrer at det ikke er drænet. P-klasse fastholdes på 0
5-0	JB4/JB3	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		4,4	Tydligere grøfter på lave målebord. Grøfter og stort vådområde på høje målebord. Hele marken er drænet.	Markeres som drænet. Skærpes til P- klasse 3 Marken markeres som drænet men fastholdes på P- klasse 0
6-0	JB4/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		4,8- 5,4	Høje målebordsblade viser aflangt vådområde i midten og mod syd. Lave målebordsblade viser kun vådområde mod syd. Sandsynligvis drænet.	Markeres som drænet Skærpes til P- klasse 3 på halvdelen af arealet Markeres som drænet, deles eventuelt så kun den ene halvdel markeres som

							drænet, jf kort. P-klasse fastholdes på 0
8-0	JB4/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)			Ingen bevis for dræning	P-klasse 0
9-0	JB4/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)			Lille snert af vådt område i den nordlige del. Ingen bevis for dræning	P-klasse 0
14-0	JB4/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		3,3- 5,9	Lavbundsmarkering i sydvestlig del. Vådområde samme sted på høje og lave målebord. – Tydelig grøft. Ca. ¼ del af marken er sandsynligvis drænet.	Markeres som drænet Skærpes til P- klasse 3 på 25 pct. af arealet. Markeres som drænet, hvis arealet deles markes det tidligere vådområde som drænet. Det drænedede areal skærpes til P-klasse 1.
17-0	JB3/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		2,8- 3,9	Det meste af marken er våd på høje målebord. Ingen markering på lave målebord, men tydelige grøfter. Hele marken er drænet	Markeres som drænet. Skærpes til P- klasse 3 Hele marken skal markeres som drænet og kan ikke deles, da det meste af marken tidligere har været våd.

							P-klasse fastholdes på 0
18-0	JB4/JB3	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		3,5	Det meste af marken er våd på høje og lave målebord. Lavbundsmarkering i østlig del Med høj sandsynlighed drænet.	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 Marken skal markeres som drænet, men kan evt deles så kun den østligste del markeres som drænet. P-klasse fastholdes på 0
20-0	JB4/JB4	0	Tangesø via Gudenå Os Tange Hinge Å Gjelå (ID nr. 1107)		4,4-5,5	Høje målebordsblade viser vådområde og grøft i den sydlige del af marken. Sandsynligvis drænet.	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 på halvdelen af arealet. Marken skal markeres som drænet, men kan evt deles så kun den sydlige del markeres som drænet. P-klasse fastholdes på 0
22-0	JB4/JB7	0	Tangesø via Gudenå Os Tange Hinge Å Gjelå (ID nr. 1107)		3,8-4,7	Lille lavbundsareal i nordvestlig ende. Høje målebordsblade viser større vådområde og grøfter flere steder på arealet. Med stor sandsynlighed drænet.	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 Marken skal markeres som drænet, men kan evt deles så den sydlige del friholdes som ikke drænet. P-klasse fastholdes på 0

24-0	JB4/JB3	0	Tangesø via Gudenå Os Tange Hinge Å Gjelå (ID nr. 1107)		3,3-5,2	Flere vådområder og grøfter forskellige steder i marken. Sandsynligvis drænet. Drænet løber i et vandløb der løber til Hesselbæk, Tange sø og videre i Gudenåen til Randers Fjord.	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 på 66 pct af arealet. Marken skal markeres som drænet, men kan evt deles så kun den sydøstlige del markeres som drænet. P-klasse skærpes til 1.
25-0	JB6/JB7	0	Halvdelen Tangesø via Gudenå Os Tange Hinge Å Gjelå (ID nr. 1107) Halvdelen Randers Fjord via Gudenåen Langå Sø (ID nr. 1013)			Ingen tegn på dræning	P-klasse 0
30-0	JB4/JB7	0	Randers Fjord via Nørreåen (ID nr. 942)		Ingen	Tre områder markeret som lavbund. Samme områder er våde på høje og lave målebordsblade. Tydelig grøft. Høj sandsynlighed for dræning.	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3. Marken skal ikke markeres som drænet
31-0	JB4/JB7	0	Randers Fjord via Nørreåen (ID nr. 942)			Ingen tegn på dræning	P-klasse 0
32-0	JB4/JB7	0	Randers Fjord via			Ingen tydelige tegn på dræning	P-klasse 0

			Nørreåen (ID nr. 942)				
32-1	JB4/JB7	0	Randers Fjord via Gudenåen Langå Sø (ID nr. 1013)			Lavbund, tydelig vådområdemarkering. Hvis arealet bruges til dyrkning er det drænet.	Markeres som drænet. Skærpes til P klasse 3 Tages ud
33-0	JB6/JB7	0	Randers Fjord via Gudenåen Langå Sø (ID nr. 1013)		Ingen	To vådområder og tydelige grøfter. Sandsynligvis drænet.	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 Marken skal markeres som drænet, men kan evt deles så kun den midterste del markeres som drænet. P-klasse skærpes til 3.
33-0	JB6/JB7	0	Randers Fjord via Gudenåen Langå Sø (ID nr. 1013)			Sandsynligvis drænet	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 Denne del kan med fordel bibeholdes som en selvstændig mark, da den med sikkerhed er drænet og derfor skal markeres som drænet og skærpes til P-klasse 3
34-0	JB4/JB7	0	Randers Fjord via Nørreåen (ID nr. 942)		Ingen	Tegn på vådområde og træer i østligste halvdel på lave målebord. Mindre vådområder i samme del på høje	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 på halvdelen af

						målebord Lavbundsmarkering i østligste del. En del af arealet har fået slam i 2012-13. Den sydlige halvdel er sandsynligvis drænet	arealet. Marken kan med fordel deles således at kun den sydlige del markeres som drænet. P-klasse skærpes til 3
34-1	JB4/JB7	0	Randers Fjord via Nørreåen (ID nr. 942)			Ingen tegn på dræning	P-klasse 0
34-2	JB4/JB7	0	Randers Fjord via Nørreåen (ID nr. 942)		Ingen	Lavbund i sydlige del. Vådområdemarkering samme sted på lave og høje målebord. Sandsynligvis drænet	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 på halvdelen af arealet. Marken kan med fordel deles således at kun den sydlige del markeres som drænet. P-klasse skærpes til 3
38-0	JB6/JB7	0	Randers Fjord via Gudenåen Langå Sø (ID nr. 1013)		Ingen	Vådområde ved sydlig kant. Tydelig grøft gennem marken på lave målebord. Sandsynligvis drænet.	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 på halvdelen af arealet. Marken kan deles således at kun den vestlige del markeres som drænet. P-klasse skærpes til 3
40-0	JB6/JB7	0	Halvdelen til			Ingen bevis for	P-klasse 0

			Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084) Halvdelen Randers Fjord via Gudenåen Langå Sø (ID nr. 1013)			dræning.	
40-1	JB3/JB7	0	Randers Fjord via Gudenåen Langå Sø (ID nr. 1013)			Lavbund i nordvestlig del Kan være drænet	P-klasse 0
41-0	JB3/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)			Ingen bevis for dræning	P-klasse 0
42-0	JB4/JB4	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		Ingen	Vådrområde i den østlige ende samt grøft i midten på lave og høje målebordsblade. HedeDanmark dræningsprojekt samme sted.	Markeres som drænet. Skærpes til P- klasse 3
50-0	JB4/JB3	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)			HedeDanmark drænprojekt i den nordlige del. Lavbund i sydøstligt hjørne. Samme sted vådrområde på lave og høje måleborde. Området er taget ud – ingen bevis for dræning i resten..	P-klasse 0
60-0	JB5/JB7	0	Borre å via			Flere markeringer for	P-klasse 0

			Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)			HedeDanmark drænprojekter. Lavbund langs nordlige del. Ingen bevis for dræning	
61-0	JB5/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		Ingen	Flere markeringer for HedeDanmark drænprojekter. Tydelig grøft på høje målebord. Sandsynligvis drænet	Markeres som drænet. Skærpes til P- klasse 3 Marken skal ikke markeres som drænet.
63-0	JB5/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)			Ingen tegn på dræning	P-klasse 0
65-0	JB4/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		Ingen	Lavbundsområde i midten af marken. Tydelig grøft på høje og lave målebord. Sandsynligvis drænet.	Markeres som drænet. Skærpes til P- klasse 3 Marken kan deles således at kun den sydvestlige del markeres som drænet. P-klasse skærpes til 3
68-0	JB5/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)			Lille del markeret som lavbund, ingen bevis for dræning	P-klasse 0
69-0	JB5/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		Ingen	HedeDanmark drænprojekt markeret. Markering af grøft på høje målebordsblade. Med stor sandsynlighed	Markeres som drænet. Skærpes til P- klasse 3 Marken kan

			1084)			drænet.	deles således at kun den sydlige del markeres som drænet. P-klasse skærpes til 3
71-0	JB3/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)		Ingen	HedeDanmark drænprojekt markeret Markering af vådområde på højemålebordsblade. Med stor sandsynlighed drænet.	Er markeret som drænet Skærpes til P-klasse 3
72-0	JB3/JB7	0	Borre å via Thorsø Bæk Aldrup Bæk Tungelund Bæk (ID nr. 1084)			2 drænprojektsmarkering er. Grøfter i sydlig del af marken. Vådområde markering i vestlig del af mark på høje målebordsblade. Med stor sandsynlighed drænet	Markeres som drænet. Skærpes til P-klasse 3 Marken kan deles således at kun den sydlige del samt den nordøstlige del markeres som drænet. P-klasse skærpes til 3
73-0	JB4/JB7	0	Randers Fjord via Nørreåen (ID nr. 942)			Ingen tegn på dræning	P-klasse 0

Bilag 6: Naturvurdering

Lokaliteter, anlæg (indenfor 1000 m)

Naturnr. Favrskov Kommune	Objekt_ID Danmarks Arealinformation	Naturtype	Afstand til anlæg	Besigtigelses-dato	Beskrivelse arter mv.
1376	{0601FA50-5353-11E2-85BB-00155D01E765}	Mose	750 NV	20-07-11	Bukkeblad. Hedelyng, hunde-hvene, kragefod, smalbladet kæruld, eng nillekerod, dynd padderok, kær snerre, almindelig star, hirse star, krognebstar, vandnavle, sphagnum sp.
1384	{1CE06D90-5352-11E2-B720-00155D01E765}	Eng	950 Ø	21-07-11	Græsbladet fladstjerne, hare star, kær tidsel,
3142	{A8B4DABB-371C-47A1-8DEB-2F1C8A71ECAB}	Sø	700 NV	27-05-14	
1375	{E48C430E-5351-11E2-858A-00155D01E765}	Eng	750 NV	20-07-11	Indtegnet som en af kommunens bedste lokaliteter Græsbladet fladstjerne, vellugtende gulaks, håret høgeurt, alm. Kamgræs, katteskæg, liden klokke, lyng snerre, hare star, fåre svingel, tandbælg, tormentil, muse vikke,
1377	{E48C4317-5351-11E2-A289-00155D01E765}	Mose	350 SV	20-07-11	Kær galtetand,
1379	{E49CE501-5351-11E2-96CD-00155D01E765}	Mose	600 NV	27-05-14	Engkarse, kær snerre,
1385	{E49F55EE-5351-11E2-BA7B-00155D01E765}	Mose	1000 Ø	21-07-11	Mangeblomstret frytle, vellugtende gulaks, kragefod, sump kællingetand, smalbladet kæruld, eng nellikerod, kær tidsel.
1381	{E505DFF7-5351-11E2-8A93-00155D01E765}	Sø	300 N	09-09-09	Vejbred skeblad, vandrøllike, glanskapslet siv, kær tidsel,
1378	{E505DFF8-5351-11E2-82A2-00155D01E765}	Sø	350 SV	20-08-09	Kors andemad, vejbred skeblad, Kær dueurt, Lille vandsalamander
1382	{E505DFF9-5351-11E2-86F0-00155D01E765}	Sø	875 NØ	20-08-09	Gul iris
1380	{E5928F64-5351-11E2-BA19-00155D01E765}	Sø	600 NV	09-09-09	Muse vikke,
1863	{6EA479C6-5353-11E2-8662-00155D01E765}	§ 7 overdrev	2880 meter	13-07-11	Vellugtende gulaks, alm. Kamgræs,

Lokaliteter, udbringingsarealer

Mark nr.	Naturnr. Favrskov Kommune	Objekt_ID Danmarks Arealinformation	Naturtype	Besigtigelsesdato	Målsætning	Estimeret naturtilstand	Beskrivelse arter mv
38-0	2210	{E49829DD-5351-11E2-ACB8-00155D01E765}	mose	27-07-11	B		Ingen hældning > 6 grader
38-0	2212	{E4E93024-5351-11E2-95B8-00155D01E765}	sø	27-07-11	B		Ingen hældning > 6 grader
38-0	2214	{E5036EDE-5351-11E2-B19A-00155D01E765}	sø	Som 2212	B		Ingen hældning > 6 grader
33-0	2215	{E49F55D6-5351-11E2-8BCD-00155D01E765}	mose	27-07-2011	B		Ingen hældning > 6 grader
38-0	2216	{E5901E95-5351-11E2-BF9C-00155D01E765}	sø				Ingen hældning > 6 grader
32-0	2209	{E49CE4FD-5351-11E2-B38F-00155D01E765}	mose	27-05-2014	B	IV	Ingen hældning > 6 grader
34-0	2238	{0609260E-5353-11E2-B123-00155D01E765}	sø	15-07-2010	B		Ingen hældning > 6 grader
34-1	2237	{0609260F-5353-11E2-8419-00155D01E765}	sø				Ingen hældning > 6 grader
50-0	1386	{E505E002-5351-11E2-BBAC-00155D01E765}	sø	20-08-2009	B	V	Rimelig tør mange dunhammer. Ingen hældning > 6 grader
18-0	1383			20-07-2011	B		Slettet fejl i vejledende udpegning Afregistreret sag 710-2014-33152
1-0		1376, 1379, 1380, 3142					Se Lokaliteter, anlæg (indenfor 1000 m)
40-1		1377, 1378					Se Lokaliteter, anlæg (indenfor 1000 m)
60-0	1312	{F0344FED-5352-11E2-82CA-00155D01E765}	mose	09-05-2011	B	III	Skov angelik, krybende baldrian, eng forglemmigej, kær høgeskær, eng kabbeleje, skov kogleaks, smalbladet mangeløv, eng nellikerod, dynd padderok, kær snerre, næb star, top star, kær tidsel, vandkarse. Mose langs å, med trykvand. Stedvis ellesump, domineret af tagrør. Ingen hældning > 6 grader
61-0	3150	{35871507-671A-4E5D-AFB5-8371205DFCF2}	sø	Ikke besigt			Nyoprettet i forb. M. NST nye oversete Ingen hældning > 6 grader
65-0	1299	{E505DFE7-5351-11E2-9CAD-00155D01E765}	sø	17-08-09		IV	Stor andemad, Beliggende i skov Ingen hældning > 6 grader
68-0	2566	{1D5EEC76-5352-11E2-8442-00155D01E765}	eng	04-08-09			Ingen hældning > 6 grader
69-0	2645	{403B1141-5353-11E2-AA0C-00155D01E765}	eng	12-05-11			Ingen hældning > 6 grader
68-0, 69-0, 71-0 72-0	§7 1346	{627DC73F-5352-11E2-928E-00155D01E765}	overdrev	06-08-09		III	Græsbladet fladstjerne, alm kamgræs, liden klokke, Artsfattigt, Ingen hældning > 6 grader

Bilag 7 Høringssvar fra Viborg Kommune

Favrskov Kommune har bedt om en udtalelse fra Viborg Kommune i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse for ejendommen Volshøjvej 8, 8850 Bjerringbro. Ejendommen har udbringningsarealer, som er beliggende i Viborg Kommune.

Herudover ligger nogle af ejendommens arealer i Favrskov Kommune op til kommunegrænsen, og selve anlægget ligger blot 300 m fra kommunegrænsen.

Vedrørende de pågældende udbringningsarealer i Viborg Kommune bemærkes følgende:

Udbringningsarealerne i Viborg Kommune afvandes til Randers Fjord via Gudenå-systemet. Afvandingen sker dels mod vest via afløbet fra Ormstrup sø/Tange sø, dels mod nord via Skibelund Bæk.

Nitrat overfladevand:

Alle udbringningsarealerne i Viborg kommune ligger i nitratklasse 0. I forhold til habitatforpligtelserne lader vi det være op til Favrskov Kommune at foretage en samlet vurdering i forhold til Randers Fjord.

Nitrat grundvand:

En del af udbringningsarealerne i Viborg Kommune ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder, hvor der er udarbejdet en indsatsplan. Af IT-ansøgning 57884 fremgår, at ansøgningen overholder indsatsplanens bestemmelser om, at der ikke må ske en øget udvaskning af nitrat fra de pågældende arealer. Der er indsat 5 % ekstra efterafgrøder som virkemiddel. Vi forudsætter, at der fastsættes vilkår herom i miljøgodkendelsen.

Fosfor:

Udbringningsarealerne afvandes til fosforfølsomt Natura 2000-område (Randers Fjord). Der er beregnet et fosforoverskud på 13,6 kg P/ha/år. Alle udbringningsarealerne i Viborg Kommune ligger dog uden for fosforklasse 1,2 og 3, og Viborg Kommune vurderer, at der i øvrigt ikke er konkrete forhold i Viborg Kommune, der udløser krav til fosforbalancen for projektet. I forhold til habitatforpligtelserne lader vi det være op til Favrskov Kommune at foretage en samlet vurdering i forhold til Randers Fjord.

Natur:

Udbringningsarealerne i Viborg Kommune ligger uden for § 3 natur. Der er ikke Natura 2000 områder tæt på arealerne. Udbringningsarealerne 24-0 og 40-0 grænser op til mose/eng-arealer. Vi vurderer, at der ikke er behov for at stille vilkår i den forbindelse.

Samlet vurderer Viborg Kommune, at de pågældende udbringningsarealer kan benyttes med ovenstående vilkår om ekstra efterafgrøder og i øvrigt under overholdelse af de generelle krav, idet vi overlader det til Favrskov Kommune at vurdere det samlede projekt i forhold til habitatforpligtelserne.

Grænseoverskridende påvirkning.

Anlægget ligger ca. 300 m fra kommunegrænsen. Der er ca. 860 m til nærmeste naturareal i Viborg Kommune fra anlægget – et kategori 3 areal (mose). Vi vurderer, at merdepositionen på dette areal vil være så lav, at området ikke påvirkes væsentligt. Udbringningsarealer i Favrskov Kommune grænser ikke op til natur i Viborg Kommune.

Vi har ikke behov for at se nyere versioner af IT-ansøgningen, såfremt der ikke er principielle ændringer i forhold til ovenstående. Har du brug for supplerende oplysninger, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Finn Larsen
Civilingeniør

VIBORG
KOMMUNE

Viborg Kommune
Virksomhedsmiljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg
Direkte tlf.: 87 87 56 19

www.viborg.dk